

RAPORT ROCZNY 2017

Teksty, redakcja, korekta   Zespół pracowników Muzeum Zamoyskich w Kozłówce
Anna Fic-Lazor – redaktor naczelny

Zdjęcia   Archiwum Muzeum Zamoyskich w Kozłówce

Projekt graficzny   Anna Fic-Lazor, Beata Wójcik

DTP   Beata Wójcik

ISBN   978-83-64867-40-8

© Copyright   Muzeum Zamoyskich w Kozłówce

Druk i oprawa   DMK Studio, Lublin

Muzeum Zamoyskich w Kozłówce   2018

Tytuł Ambasadora Wschodu, w kategorii turystyka, dla Muzeum Zamoyskich w Kozłówce.

W czwartej edycji konkursu, zainicjowanego przez magazyn „Kraina Bugu”, uhonorowano osoby, instytucje, firmy, które w sposób szczególny promują wschodnie pogranicze.

Statuetki Ambasadora Wschodu przyznawane są w kategoriach: samorząd, biznes, projekt i turystyka. Jurorzy wręczają też nagrodę specjalną oraz tytuł Honorowego Ambasadora Wschodu.

Uroczyste wręczenie statuetek odbyło się 2 grudnia w Zamku Biskupim w Janowie Podlaskim.

Wśród nominowanych znalazły się instytucje z województwa lubelskiego, mazowieckiego i podlaskiego. Kapituła konkursu oceniała ich wyjątkowość, ale też rozpoznawalność – w kraju i poza jego granicami.

Patronat Honorowy nad Galą Ambasadorów Wschodu 2017 objęli Marszałek Województwa Lubelskiego Sławomir Sosnowski i Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik.

Statuetka Ambasadora Wschodu 2016 przyznana Muzeum Zamoyskich w Kozłówce w kategorii turystyka

Wprowadzenie	5
Podziękowania	7
Rada Muzeum	9
Frekwencja	10
Zbiory	12
Konserwacja	19
Ekspozycje	25
Działalność naukowa	35
Wydawnictwa	40
Edukacja	43
Promocja	46
Udostępnianie zespołu pałacowo-parkowego	51
Inne formy działalności kulturalnej	55
Park i ogród	61
Bezpieczeństwo i ochrona	66
Wsparcie informatyczne	68
Kancelaria i Archiwum Zakładowe	69
Finanse	70
POLIŚ	73
Kadra	76

Szanowni Państwo!

18 grudnia 2017 roku, po intensywnej pracy projektowej, złożeniu wniosku i pozytywnej ocenie, podpisana została umowa na dofinansowanie projektu pod nazwą: „Przebudowa, rewitalizacja i konserwacja budynków zespołu pałacowo-parkowego w Kozłowie (dwie oficyny, stajnia, teatralnia) z adaptacją na cele kulturowe i turystyczne”. Projekt realizowany jest w ramach działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

Będzie więc wielki remont, który zakończy, trwający blisko 40 lat, proces rewaloryzacji zabytkowego założenia pałacowo-parkowego w Kozłowie – siedziby muzeum.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną prace remontowo-konserwatorskie przy czterech zabytkowych budynkach, które umożliwią przystosowanie ich do pełnienia funkcji kulturowo-edukacyjnych oraz spowodują zwiększenie o ponad 2 tys. m² przestrzeni kulturowej dla turystów. Zakupiony zostanie sprzęt i wyposażenie, powstaną nowe wystawy stałe, strefa obsługi klienta, kawiarnia, sklepik, atelier pracy twórczej. Wdrożony też zostanie specjalny program kulturalno-edukacyjny nawiązujący m.in. do dawnej kultury i wartości obecnych w środowisku ziemian i arystokracji. Pokażemy też w nowej odsłonie zbiory sztuki z lat 1949–1955, aby niezmiennie kształtować u odwiedzających muzeum – dawny Dom Rodziny Zamoyskich – świadomość historyczną i kulturalną, poprzez zestawienie tych dwóch okresów z historii naszej Ojczyzny.

W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim pracownikom, którzy zaangażowali się w prace projektowe. To dzięki ich pomysłom, perfekcyjnemu opracowaniu danych i monitorowaniu całości osiągnęliśmy sukces. Dziękuję też wszystkim innym osobom zaangażowanym w przygotowanie wniosku aplikacyjnego.

Muzeum cieszy się niezmiennie wielką popularnością – w roku 2017 odwiedziło nas ponad 295 000 turystów. Nieustannie wzbogacamy ofertę edukacyjną – powstał interesujący wachlarz lekcji i warsztatów muzealnych dostosowany do wieku i zainteresowań odbiorcy, skierowany do różnych grup: dzieci i młodzieży, dorosłych i seniorów, osób z różnymi dysfunkcjami. Cały czas nawiązujemy do historii rezydencji i rodziny Zamoyskich, ale w sposób bardzo przystępny – jest Sportowa Kozłówka, Imieniny Róży i Anieli, Annowanie, Zwiedzanie z duchami. Powstał zeszyt edukacyjny o założeniu parkowo-ogrodowym. Mam nadzieję, że dzięki niemu wciągniemy turystów w głąb naszego „tajemniczego

ogrodu”. Doceniając wagę i nośność internetu, jako znakomitego medium promocyjnego, muzeum zainicjowało na You Tube nowy cykl „Kuchnia hrabiego” – program kulinarny, prezentujący praktyczne wskazówki, jak przyrządzić tradycyjne polskie potrawy. Wspieramy też różne akcje – prewencyjne policji, charytatywne, m.in. WOŚP, czy też na rzecz bezdomnych zwierząt – hit pod nazwą „Karma wraca” w ostatnim dniu sezonu. Bardzo dobrze układa nam się współpraca na wszystkich szczeblach administracji rządowej i samorządowej oraz z mediami.

Zaproponowane w zeszłym roku wystawy czasowe cieszyły się dużym zainteresowaniem. Wystawa „Chwal ćwik! Żywa tradycja sokolnictwa”, pierwsza w dorobku polskiego muzealnictwa ukazująca dawny i nadal pielęgnowany zwyczaj polowania z ptakami drapieżnymi, stała się ważnym wydarzeniem dla środowiska sokolników, a przez wszechstronne i przystępne ujęcie zagadnienia miała szeroki wymiar poznawczy i edukacyjny. Druga odsłona tej wystawy, od listopada 2017 do kwietnia 2018, eksponowana jest w Muzeum Łazienki Królewskie – Oddział Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa.

W pałacowej Jadalni pokazaliśmy „Magię uranowego szkła” zaklętą w przedmiotach z kolekcji Pana Alberto Salas Barahona, Ambasadora Peru w Polsce. Piękne wyroby, wykonane ze specjalnego rodzaju szkła, wywoływały zachwyt wśród zwiedzających, szczególnie, że przez atrakcyjną aranżację można było podziwiać także fluorescencyjne właściwości tego materiału.

Na wystawie „Pejzaż z Wisłą w tle”, wpisującej się w ogólnopolskie obchody Roku Rzeki Wisły, zaprezentowane zostało świetne malarstwo pejzażowe, m.in. Stanisława Czajkowskiego, Jana Karmańskiego, Władysława Filipiaka, Jerzego Grosmana, Eugeniusza Arcta.

„Sacrum miejsca”, wystawa fotografii Leszka Mądziaka, wyeksponowana w plenerze, między parkiem a kaplicą, pozwoliła naszym gościom niespiesznie kontemplować „dotknięcie sacrum w sztuce”.

W ubiegłym roku muzeum otrzymało w darze dwa zespoły obiektów: zabawki i książki, pochodzące głównie z lat 30. XX wieku – lalki, misie, zabawki mechaniczne, zeszyty szkolne i książki, oraz ubiory, akcesoria stroju i tkaniny dekoracyjne. Te przedmioty uatrakcyjnią pałacowe wnętrza oraz będą przydatne przy organizacji wystaw czasowych.

Działalność naukowa to m.in. dziewiąta konferencja z cyklu „Intelektualia myśliwskie”, zorganizowana w czerwcu,

we współpracy z Klubem Świętego Huberta. W nawiązaniu do muzealnej wystawy czasowej, część referatów poświęcona była sokolnictwu jako żywej tradycji kultury. Opracowane też zostały i wydane drukiem materiały szóstej sesji z cyklu „Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie”.

Muzeum współpracuje z różnymi instytucjami. Przykładem są organizowane wspólnie z Narodowym Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów szkolenia z zakresu profilaktyki konserwatorskiej dla muzealników z całej Polski, Forum Konserwacji Muzealnej czy II Turniej Wewnętrznych Służb Ochrony. Dzięki podpisanej umowie z Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina w Warszawie zdigitalizowane zostały znajdujące się w naszych zbiorach bibliotecznych muzykalia, zawierające dzieła najznakomitszych kompozytorów, a także utwory artystów nieco zapomnianych czy artystów amatorów, jak Kazimierz Lubomirski czy Zofia z Chodkiewiczów Ossolińska, babka I ordynatowej kozłowieckiej, Anieli Zamoyskiej. Cyfrowe odwzorowania udostępnione są w internecie, a opisy bibliograficzne zostaną docelowo zamieszczone w największej na świecie bazie rękopisów oraz druków muzycznych RISM.

Dużym osiągnięciem inwestycyjnym było zainstalowanie nowoczesnej kontenerowej oczyszczalni ścieków, posadowionej w miejscu istniejącej, ponad 30-letniej, w sposób niezakłócający charakteru zabytkowego parku.

Przebudowany został także fragment ogrodzenia zespołu pałacowo-parkowego od strony wschodniej wraz z osadzeniem kutej bramy z dawnego pałacu Zamoyskich w Różance. Realizowaliśmy również działania mające na celu nieustanną opiekę nad zabytkowym parkiem, obejmujące m.in.: leczenie drzew, nasadzenia kwiatów, ochronę przed szkodnikami, pielęgnację alejek i trawników, cięcia fitosanitarne i formujące.

Ranga i atrakcyjność Kozłówki sprawiły, że muzeum znalazło się na trasie zwiedzania m.in. szefów misji dyplomatycznych akredytowanych w RP z ponad 30 krajów oraz Jego Ekscelencji Księdza Arcybiskupa Salvatore Pennacchio Nuncjusza Apostolskiego w Polsce.

To tylko niektóre z naszych przedsięwzięć w roku 2017. Wszystkie prezentowane w raporcie wydarzenia i działania muzealne powiodły się zarówno dzięki życzliwemu wsparciu i współpracy różnych instytucji i przyjaciół muzeum, jak i wielkiemu zaangażowaniu naszego zespołu. Dziękując życzę Wszystkim nieustannej wzajemnej życzliwości, a nam, pracownikom muzeum, wytrwałości i siły w realizowaniu „wielkiego remontu”.

Sławomir Sosnowski
Marszałek
Województwa Lubelskiego

Sławomir Sosnowski
Marszałek Województwa Lubelskiego

Lubelskie

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Lublinie

NARODOWY
INSTYTUT MUZEALNICTWA
I OCHRONY ZBIORÓW

Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zabytków

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Narodowy Instytut Dziedzictwa

DARCZYŃCY

Anita Barycz-Rudner, Mariusz Leszczyński, Zbigniew Nestorowicz, Krzysztof Przygodzki

WSPIERALI NAS

Brazilian Soccer Schools Lublin
Fundacja „Rok Rzeki Wisły”
Gmina Kamionka
Hurtownia Wodzianka
IBB Grand Hotel Lublinianka
International Association for Falconry and Conservation of
Birds of Prey (IAF)
Karma na telefon Lubartów
Klub Świętego Huberta
Lasy Państwowe
Lubelskie Forum Pracodawców
Miasto Lubartów
Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie
Nadleśnictwa: Kraśnik, Lubartów, Parczew, Puławy, Świdnik
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Ochotnicza Straż Pożarna Kamionka
Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Krasnystaw

Ortomix Ortodoncja Stomatologia Lublin
Polski Klub Sokolników PZŁ „Gniazdo Sokolników”
Polski Związek Łowiecki
Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury Lubartów
Ravens Lublin Baseball Club
Republika Alpaki
Sklepy Stokrotka
Socatots Lublin
Solbet Lubartów SA
Starostwo Powiatowe w Lubartowie
Stowarzyszenie Chorągiew Zamku w Zawieprzycach
Stowarzyszenie na Rzecz Dzikich Zwierząt „Sokół”
Szkoła Tańca „Sukces” Lublin
Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Zamoyskich w Kozłowie
Tytani Lublin
Ułani Lublin Lacrosse Club
Wydział Ruchu Drogowego KWP Lublin

PATRONI MEDIALNI

Łowiec Lubelski

Rada Muzeum przy Muzeum Zamoyskich w Kozłowie działa od 1995 roku. Członkowie obecnej, szóstej kadencji, powołani zostali w roku 2015.

Trzecie posiedzenie Rady Muzeum szóstej kadencji odbyło się 22 maja 2017 roku. Zasadniczym punktem spotkania było zapoznanie się i zaopiniowanie sprawozdania z działalności muzeum za rok 2016 oraz planu pracy na rok 2017.

Członkowie Rady wysoko ocenili działalność merytoryczną oraz zarządzanie finansami muzeum w roku 2016. Pozytywnie zaopiniowali również przedstawione plany działalności na rok 2017.

Sprawozdania z działalności muzeum zostały przedstawione Radzie w prezentacji oraz w publikacji „Raport 2017”

Skład Rady Muzeum Zamoyskich w Kozłowie:

Stanisław Bałdyga	Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Lubelski
Piotr Bednarz	Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Lublinie
Henryk Dudziak	Dyrektor Zespołu Szkół w Bychawie
Józef Krzyżanowski	Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Zamoyskich w Kozłowie
Halina Landecka	Politechnika Lubelska, do stycznia 2016 roku Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków,
Zbigniew Nestorowicz	Stowarzyszenie Historyków Sztuki Oddział w Lublinie
Marek Sikora	Zastępca Dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego
Kazimierz Sysiak	Wicestarosta Lubartowski
Andrzej Urbański	Dyrektor Muzeum Zamojskiego w Zamościu
Przewodniczący Rady – Wit Karol Wojtowicz	Dyrektor Muzeum-Zamku w Łańcutie

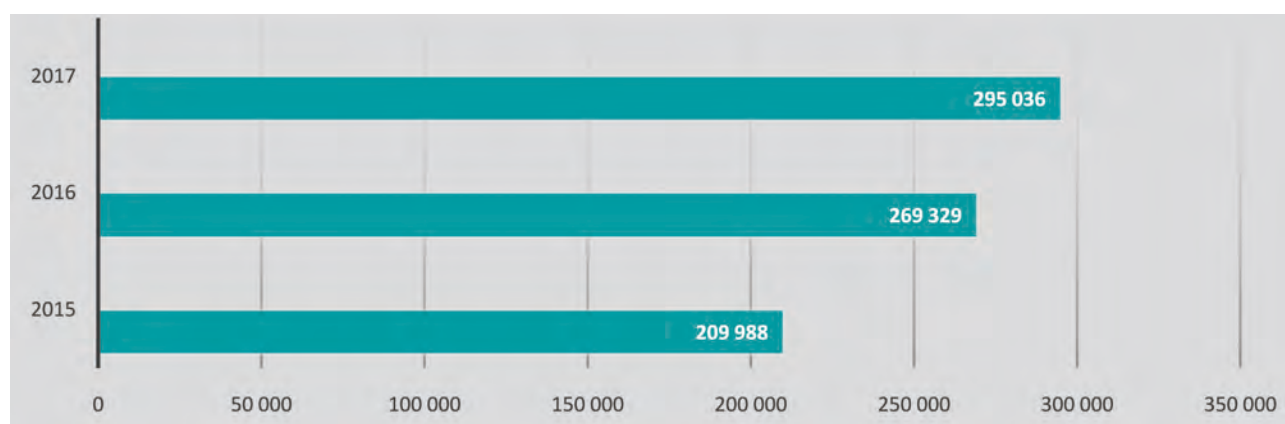
Rekordowa frekwencja – 295 036 zwiedzających

Obsługa ruchu turystycznego wspomagana była przez elektroniczny system prezentacji wolnych terminów, rezerwacji, sprzedaży i kontroli biletów.

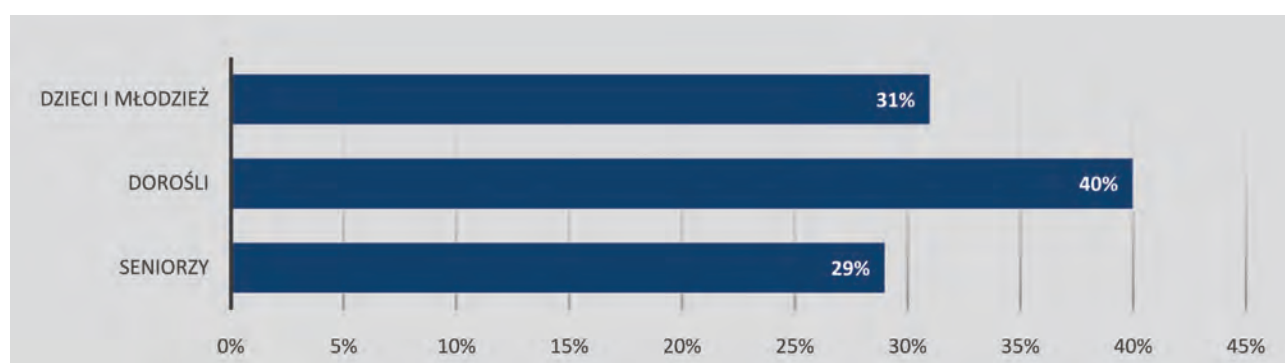
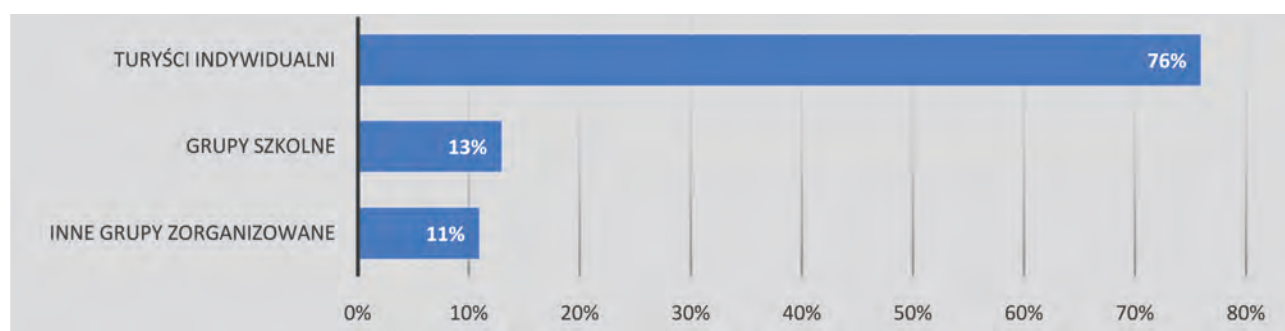
Od 21 marca do 3 grudnia ekspozycje muzealne obejrzało 295 036 osób. W stosunku do roku 2016 frekwencja wzrosła o 9,5%.

Frekwencja na poszczególnych ekspozycjach:

80 916 osób	Pałac
30 645 osób	Kaplica i Pokój Ks. Stefana Wyszyńskiego
39 871 osób	Galeria Sztuki Socrealizmu
41 918 osób	Powozownia
101 686 osób	wystawy czasowe łącznie
79 178 osób	bezpłatnie

Zestawienie frekwencji w muzeum w latach 2015–2017

Charakterystyka zwiedzających Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

ZWIEDZANIE

Turyści do pałacu wchodzili w grupach do 30 osób pod opieką przewodnika i osoby dozorującej, pozostałe ekspozycje zwiedzano indywidualnie, w dowolnym czasie.

Częstotliwość wejść do pałacu zależała od stopnia nasilenia ruchu turystycznego, odbywały się one jednak nie częściej niż co 15 minut. Te ograniczenia umożliwiały płynną obsługę turystów, a jednocześnie pozwalały na zachowanie właściwego mikroklimatu we wnętrzach.

W okresie szczególnego natężenia ruchu turystycznego wydłużany był czas otwarcia muzeum.

Przewodnicy oprowadzali w językach: angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim i hiszpańskim.

Zwiedzanie w oprawie specjalnej oraz niektóre zajęcia zwiedzania tematycznego prowadzili edukatorzy w strojach wzorowanych na historycznych.

Muzeum Zamoyskich w Kozłowie wzbogaciło się o 96 nabytków, o łącznej wartości 74 445, pozyskanych w drodze zakupów, darów i z pozyskania własnego. Obecnie zbiory muzeum liczą 28 295 obiektów.

Wykonano 13 wpisów do ksiąg inwentarzowych i 12 kart ewidencyjnych, sporządzono 17 umów oraz 45 protokołów ruchu 959 muzealiów, 15 dokumentacji konserwatorskich, 400 opisów bibliograficznych księgozbioru podręcznego, 10 437 fotografii.

ZAKUPY

2 obiekty o łącznej wartości 23 000 zł

- Filiżanka ze spodkiem, MPK/CS/2126
- Tkanina, MPK/T/126

Kolekcję porcelany wiedeńskiej wzbogaci zakupiona do zbiorów ceramiki **filiżanka ze spodkiem**, ozdobiona malowaną sceną mitologiczną, wykonana w Cesarskiej Manufakturze Porcelany na początku XIX wieku.

Muzeum pozyskało do zbiorów niezwykle rzadko występujący na rynku antykarskim eksponat – **tkaninę dekoracyjną** z pąsowego aksamitu, o wymiarach 215×184 cm, bogato haftowaną w motywy rocaille'ów, kratki regencyjnej i gałązek róż. Jest to prawdopodobnie wyrób francuski z końca XIX wieku. Może służyć jako przykrycie stołu lub łóżka.

Filiżanka ze spodkiem

Tkanina

Tkanina, zachowana w dobrym stanie, znakomicie współgra z haftowanymi kotarami i lambrekinami z dawnego wyposażenia pałacu. Co cenniejsze, takie tkaniny znajdowały się kiedyś w zbiorach kozłowieckich, co jest udokumentowane na archiwalnych fotografiach.

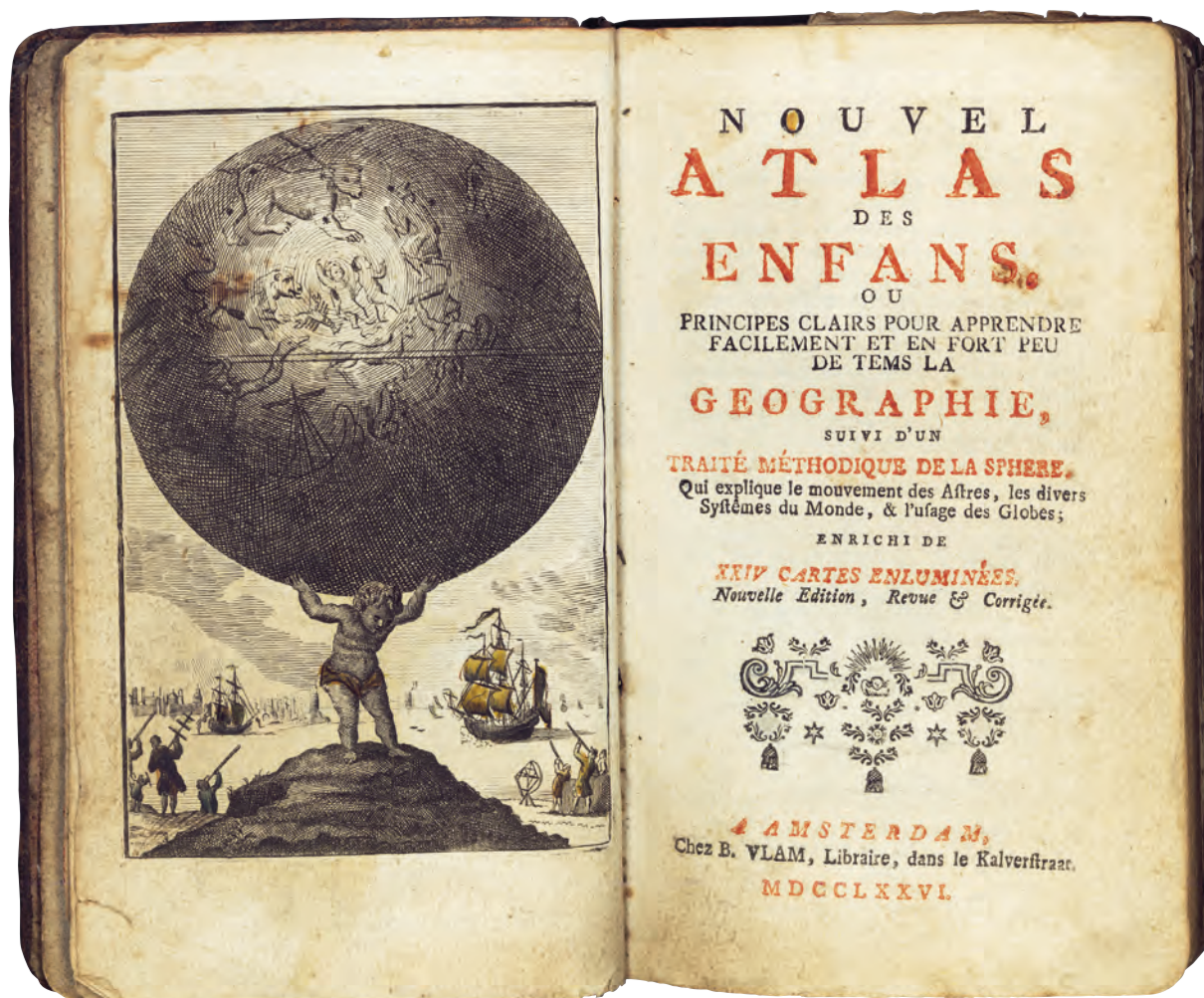
DAROWIZNY

78 obiektów o łącznej wartości 25 745 zł

Pan Mariusz Leszczyński podarował muzeum „**Nouvel Atlas des Enfants**”, wydany w Amsterdamie w 1774 roku, oprawny w skórę, z 24 miedziorytami kolorowanymi (MPK/BZ/5176), oraz **dzbanuszek fajansowy** wytwórni Veuve Perrin z Marsylii, z 2. poł. XVIII wieku (MPK/CS/2127).

Jest to już piąty wyrób tej fabryki w zbiorach muzeum – obok trzech waz dekoracyjnych i żardiniery na kwiaty cebulowe.

Dzbanuszek fajansowy

„Nouvel Atlas des Enfants”

Zbiory ikonograficzne powiększyły się o dwa widoki pałacu w Kozłowie. Pan Krzysztof Przygodzki przekazał muzeum **fotografię**, datowaną 21 września 1939 r., przedstawiającą grupę niemieckich żołnierzy na tle elewacji ogrodowej pałacu (MPK/I/446).

Pan Zbigniew Nestorowicz, znany lubelski kolekcjoner, podarował muzeum **pocztówkę**, prawdopodobnie z przełomu lat 40. i 50. XX w. ukazującą pałac od strony dziedzińca (MPK/I/447).

Pozyskana fotografia

Od pani Anity Barycz-Rudner z Krakowa muzeum otrzymało w darze dwa zespoły obiektów. Pierwszy to **tkaniny**: ubiory, akcesoria stroju oraz obrusy, serwety, pościel. Pochodzą głównie z okresu międzywojennego. Najbardziej wartościowe zostały wpisane do inwentarza muzealiów artystycznych, pozostałe znalazły się w inwentarzu pomocniczym. Po drobnych naprawach zostaną zaprezentowane na ekspozycji, będą też wykorzystywane przy organizacji wystaw czasowych.

Drugi zespół to **25 zabawek** ze zbiorów rodzinnych, głównie z lat 30. XX wieku, choć zdarzają się i starsze. Są wśród nich lalki firmy Fingerhut, później Szrajer z Kalisza, misie i inne pluszowe przytulanki, prawdopodobnie firmy Steiff, oraz zabawki mechaniczne. W tej grupie obiektów znalazły się także trzy książki dla dzieci, cztery zeszyty szkolne oraz oprawiony w drewno pamiętnik.

Dar ten okazał się nieoczekiwanym pokłosiem wystawy „Bakalaureaty arystokraty”. Pani Anita Barycz-Rudner była jedną ze zwiedzających, a przekazane zabawki i tkaniny należały do jej rodziny. Ofiarodawczyni zawsze interesowała się historią sztuki i starała się chronić przed zniszczeniem zabytkowe przedmioty, których spory zbiór zgromadziła.

Firma Steiff powstała w 1880 roku i do dziś produkuje pluszowe zabawki. Założył ją w miejscowości Giengen an der Brenz Richard Steiff, którego ciotka, Margarete Steiff, sparaliżowana wskutek choroby Heinego-Medina, szyła zwierzątka-maskotki. Pierwszy miś powstał w 1902 roku, a wyroby firmy, zaprezentowane w 1903 roku na targach w Lipsku, odniosły sukces w Europie, zainteresowały też Amerykanów. Bo przecież, według anegdoty, to amerykański prezydent Teodor Roosevelt dał imię ulubionej przez dzieci maskotce – Teddy Bear.

Do zbiorów muzeum w Kozłowie trafiły dwie zabawki pochodzące prawdopodobnie z firmy Steiff. Jedną z nich to właśnie żółtobrazowy niedźwiadek, a druga to grająca kaczka. Obie wykonane zostały z wełnianego pluszu, jakiego używała ta wytwórnia w latach trzydziestych i krótko po wojnie, zaś pomarańczowe nogi i dziób kaczki uszyto z filcu. Kaczka zadebiutowała u Steiffa w 1892 roku, początkowo jako filcowa zabawka. Nasza jest późniejsza, pochodzi z 1935 roku. Nieco młodszy miś powstał w roku 1936.

Znacznie starsza, bo z około 1900 roku jest lalka z porcelanową główką, o zamykających się oczach i naturalnych włosach. Korpus lalki wykonano z papier-mâché, zaś zginające się kończyny, z wydrążonego drewna, na przegubach kulkowych. Na główce lalki znajduje się sygnatura cyrylicą – „F”, która oznacza Jakuba Fingerhuta, założyciela najstarszej i największej na ziemiach polskich fabryki zabawek. Fabryka mieściła się w Kaliszu, powstała w 1884 roku, zdobywała liczne medale na wystawach krajowych i zagranicznych. W 1901 roku dyrektorem, a później właścicielem zakładu został zięć Fingerhuta, Adam Szrajer. Lalki zaczęto sygnować literą „Sz” (cyrylicą), a później odwróconym trójkątem z literami „A. S. K.” Po pierwszej wojnie światowej fabryka produkowała także lalki z nowego, popularnego w tym czasie materiału – celuloиду. I taka właśnie jest druga lalka, z 1939 roku, licząca 17 cm wysokości,

ubrana w sukienkę-koszulkę, z opisaną wyżej sygnaturą na plecach. Zakład funkcjonował do 1939 roku, od 1934 prowadzony przez synów Adama, którzy tuż przed wojną przenieśli się do Nowego Jorku. Dziś tzw. „Szrajerki” są rzadkie i bardzo pożądane przez kolekcjonerów.

Do starszych zabawek w przekazanym muzeum zespole należy miniaturowa maszyna do szycia, model 0, z około 1912 roku, z wytwórni Friedricha-Wilhelma Müllera, założonej w 1868 roku w Berlinie. Początkowo Müller produkował części do pełnowymiarowych maszyn do szycia dla firmy swego przyjaciela Nikolausa Dürkoppa, jednak po dwudziestu latach zajął się produkcją maszyn do szycia – zabawek. Firma działała do lat 70. XX wieku.

Inną mechaniczną zabawką jest skacząca żaba o firmowej nazwie Flipo. Wyprodukowała ją Spielzeugfirma Schreyer & Co, założona w 1912 roku przez Heinricha Müllera i Heinricha Schreyera w Norymberdze. W 1921 roku właściciele zmienili nazwę na bardziej handlową Schuco (skrót od Schreyer und Co). Firma słynęła z blaszanych, mechanicznych aut, motocyklistów, wagonów kolejowych i tramwajowych, wyrabiała także nakręcane zwierzęta: myszki, żaby, ptaki, małpki grające na instrumentach. Żaba Flipo, pokryta ciemnozielonym welurem, pochodzi prawdopodobnie z lat 30. XX wieku.

Z POZYSKANIA WŁASNEGO

16 obiektów o łącznej wartości 25 700 zł

W wyniku inwentaryzacji ruchomych składników majątkowych, nieujętych dotychczas w ewidencji muzealnej, wyselekcjonowano obiekty, które zakwalifikowano do wpisania do inwentarza artystycznego. Są to głównie zabytki

techniki: kolumny do grzania wody, wanny, rzadki odkurzacze mechaniczne „Atom” (podobny w zbiorach Muzeum Zamkowego w Pszczynie) czy jeden z pierwszych powielaczy „Automatic Cyclostyle” z 1897 roku. Do zbiorów włączono także metalowe meble ogrodowe. Wszystkie te przedmioty pochodzą z dawnych zbiorów Zamoyskich.

Meble ogrodowe z dawnego wyposażenia

INNE

Do biblioteki podręcznej pozyskano **196 książek** o łącznej wartości 12 970,15 zł. Zakupiono 5 książek, za sumę 6 364,76 zł. Z przekazów i wymiany międzymuzealnej wpłynęło 191 książek, wycenionych na sumę 6 605,39 zł.

Odbyły się cztery posiedzenia **Kolegium Doradczego ds. Zbiorów**. Kolegium zbierało się w sprawie opiniowania ofert zakupu muzealiów oraz wyceny eksponatów, które zostały przekazane do muzeum.

INWENTARYZACJA I WYPOŻYCZENIA

Wpisano 70 pozycji do Księgi Wpływu Muzealiów i 13 pozycji do ksiąg inwentarzowych.

Wypożyczono 80 muzealiów w celach ekspozycyjnych, m.in. do Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki, Muzeum Sopotu, Muzeum Regionalnego w Siedlcach, Muzeum Narodowego w Gdańsku, Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Muzeum Lubelskiego, Muzeum Romantyzmu w Opinogórze.

Wystawiono 9 umów przekazania do eksponowania na 83 obiekty, 8 umów przyjęcia na wystawy na 193 obiekty oraz 29 protokołów użyczenia i zwrotu na łączną ilość 285 obiektów. Sporządzono 16 protokołów przyjęcia obiektów na 398 przedmiotów (4 do zbiorów muzealnych na 173 obiekty, 12 w celach ekspozycyjnych na 225 obiektów). Zaktualizowano 8 umów przekazania do eksponowania na 40 obiektów.

Przeprowadzono skontrum ekspozycji pałacowej (3 213 obiektów), Galerii Sztuki Socrealizmu (258 obiektów) i Powozowni (145 obiektów własnych i 35 wypożyczonych). Skontrum odnotowano na kartach ewidencyjnych i magazynowych oraz w komputerowej bazie danych MONA.

Przeprowadzono selekcję obiektów otrzymanych w darze oraz wyłonionych w trakcie spisu przedmiotów o wartości historycznej, nie ujętych w inwentarzu muzealnym, kwalifikując je do inwentarza muzealiów artystycznych bądź pomocniczego. Dokonano również wyceny tych artefaktów.

Janina Jasińska-Luterek, „Zakochani” – obraz wypożyczony Muzeum Lubelskiemu w Lublinie na wystawę „Awers i rewers. Lubelskie życie artystyczne w okresie odwilży”.

DOKUMENTACJA NAUKOWA I FOTOGRAFICZNA

Założono 12 kart ewidencyjnych nowych eksponatów.

Wprowadzono do bazy MONA dane o obiektach: rejestracja obiektów (12), uzupełnienia i modyfikacje danych o obiekcie (2 089), modyfikacja kart zabiegów konserwatorskich (67), rejestracja wizerunków (547).

Wykonano 15 dokumentacji prac konserwatorskich. Archiwizowano dokumentację konserwatorską, porządkowano i opisywano według norm archiwistycznych.

Opracowano i wprowadzono do bazy danych 400 opisów bibliograficznych księgozbioru podręcznego.

Wykonano 10 437 fotografii cyfrowych, w tym 1 358 zdjęć obiektów własnych (wraz z dokumentacją konserwacji obiektów), 3 418 zdjęć zespołu pałacowo-parkowego i 5 661 dokumentujących działalność muzeum.

Porządkowano i archiwizowano fotografie cyfrowe, opisano i otagowano zdjęcia, nagrano na płyty, wpisano do aplikacji archiwizującej Where Is It.

PRZECHOWYWANIE ZBIORÓW

W ekspozycjach muzealnych udostępnia się 39% zbiorów, pozostałe eksponaty przechowywane są w odpowiednio urządzonych 11 magazynach: malarstwa dawnego, ram, ceramiki, mebli, metali, tkanin, rolek z muzyką mechaniczną, sztuki socrealistycznej (4 magazyny). Zabytkowy księgozbiór znajduje się w ekspozycji pałacowej, w oryginalnych szafach bibliotecznych. Ekspozycje i magazyny wyposażone są w elektroniczne urządzenia do pomiaru temperatury i wilgotności (10 szt.) oraz nawilżacze (15 szt., w tym dwa zakupione w roku 2017) i osuszacze (3 szt.).

Warunki klimatyczne w magazynach i na ekspozycjach są monitorowane. Mimo wysiłków muzeum nie udaje się spełnić wymaganych norm konserwatorskich, szczególnie w zakresie temperatury pomieszczeń.

Każdorazowe wejścia do magazynów są odnotowywane w zeszytach kontrolnych, osobnych dla poszczególnych magazynów. Przemieszczenia eksponatów nanoszone są

na karty ewidencyjne oraz na karty magazynowe, których egzemplarz znajduje się w danym magazynie.

Na bieżąco przeprowadzane są prace porządkowe w poszczególnych magazynach lub dotyczące poszczególnych rodzajów zabytków. Raz w roku, w okresie letnim lub zimowym, odbywa się wietrzenie i odkurzanie tkanin z magazynu. Na tkaninach oraz meblach tapicerowanych, zarówno w magazynach, jak i we wszystkich ekspozycjach, rozkładane są środki antymolowe. W czasie przerwy zimowej odbywa się także odkurzanie i porządkowanie 7900 książek z biblioteki zabytkowej, natomiast raz w miesiącu są one wietrzone.

Raz w roku konserwator muzeum przeprowadza kontrolę stanu zachowania obiektów przechowywanych w magazynach, zaś opiekunowie poszczególnych zbiorów są zobowiązani do zgłaszania ewentualnych uszkodzeń muzealiów. Są one uwzględniane w rocznych planach konserwacji.

Porządki w bibliotece zabytkowej

Muzeum posiada dwie pracownie konserwatorskie, w których przeprowadzono pełną konserwację 15 i częściową 20 muzealiów, 14 obiektów przekazano do konserwacji poza muzeum.

KONSERWACJA MUZEALIÓW POZA MUZEUM

Coroczny przegląd oraz niezbędne prace konserwatorsko-naprawcze przy muzealnych zegarach, MPK/MZ/411, 472, 405, 410, 465, przeprowadził zegarmistrz-antykwariusz Juliusz Sikora.

W ramach współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie studenci zakończyli konserwację obrazów:

- „Madonna z Dzieciątkiem i św. Janem Chrzcicielem”, MPK/MR/283;
- portret kobiety z rodziny Chodowieckich, MPK/MR/1748;
- „Scena rodzajowa w parku”, MPK/MR/774.

Przekazano do konserwacji obrazy:

- portret kobiety z dzieckiem, MPK/MR/126;
- portret kobiety z psem, MPK/MR/241;
- „Spotkanie Eleazara i Rebeki przy studni”, MPK/MR/1756;
- „Scena antyczna”, MPK/MR/1759;
- „Pejzaż z ruinami zamczyska”, MPK/MR/20.

Studenci Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie wykonali też ekspertyzy 4 obiektów w celu ustalenia programu prac konserwatorskich i ich wyceny.

Obraz „Madonna z Dzieciątkiem i św. Janem Chrzcicielem” przed i po konserwacji

Kontynuując wieloletnią współpracę z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, w Zakładzie Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych została zakończona konserwacja obiektów:

- figurka alabastrowa „Posejdon”, MPK/MR/1679;
- dwie kariatydy, MPK/V/9–10.

Kontynuowane są prace przy obiektach:

- figurka „Kleopatry”, MPK/MR/1678;
- dwa putta, MPK/MR/1681, MPK/MR/1682.

KONSERWACJA W PRACOWNIACH MUZEUM

Pełna konserwacja:

- portret Izabelli z Czartoryskich Lubomirskiej, MPK/MR/238 (zakończenie prac);
- Pejzaż, MPK/SW/540,
- szkatułka z kości, MPK/V/7 (zakończenie prac);
- ramka mahoniowa, MPK/R/307 (zakończenie prac);
- rzeźba „Popiersie dziewczynki”, MPK/MR/1601;
- latarnie powozowe, 10 szt.: MPK/V/416, 435, 439, 454, 457, 482, 485, 501, 526, 527.

Konserwacja częściowa:

- wzmocnienie wewnętrznego mocowania wazy fajansowej, MPK/CS/1862
- rekonstrukcja postumentów do 3 waz alabastrowych: MPK/V/735, 736, 737;
- obrazy na wystawę „Pejzaż z Wisłą w tle”, 8 szt.: MPK/SW/548, 1337, 414, 1422, 2458, 2447, 1765, 1385;
- obiekty do wypożyczenia, 8 szt.: MPK/SW/428, 887, 277, 439, 1441, 289, 1343, 866, 692.

Konserwacja zabezpieczająca:

- rzeźba z marmuru, „Mojesz”, MPK/MR/1055;

- patera, MPK/ZM/200;
- komplet do pisania, MPK/ZM/541;
- lichtarz, MPK/ZM/21;
- świeczniki z kaplicy pałacowej, MPK/ZM/327, 328;
- uprząże, siodła i akcesoria podróżne ze skóry (20 szt.)
- dwa żeliwne putta z grobowca Zamoyskich i trzy grupy figuralne z tarasu Teatralni;
- obrazy z Galerii Sztuki Socrealizmu (wymiana na ekspozycji), 17 szt.: MPK/SW/2438, 2464, 2452, 896, 2448, 2462, 1771, 2456, 2457, 2444, 2342, 2443, 2435, 2461, 1751, 92, 2455;
- przygotowanie 19 obiektów do wypożyczeń: 5 obrazów w ramach zabytkowych: MPK/MR/1752, MPK/R/591, MPK/MR/1725, MPK/R/583, MPK/MR/1075, MPK/R/379; dwie rzeźby: „Rodzina”, MPK/SW/55, „Inka”, MPK/SW/931; oraz obrazy MPK/SW/1937, 723, 1243, 288, 1359, 775, 104, 1431, 1322, 121;
- przygotowanie 7 obrazów na wystawę „Pejzaż z Wisłą w tle”: MPK/SW/528, 809, 1680, 265, 546, 120, 533;
- oczyszczenie 3 rzeźb gipsowych przed i po wykonaniu form do odlewów: MPK/SW/1113, 234, 233.

PROFILAKTYKA KONSERWATORSKA

W ekspozycjach oraz w magazynach: mycie szkła i porcelany, oczyszczanie i odkurzanie metali, obrazów, ram, odkurzanie tkanin, tapicerki, mebli, zegarów, rozklinowywanie obrazów, kontrola chodu zegarów, wymiana środków antymolowych. Odkurzenie 120 ram zabytkowych w magazynie. Przygotowanie do eksponowania fotela Bugatti MPK/MZ/275. Zabezpieczenie przed uszkodzeniami mechanicznymi szkłem akrylowym lic obrazów z klatki schodowej, 7 szt.

Dozór przy przemieszczaniu obiektów i fotografowaniu, kwerendach (ws. organów w kaplicy pałacowej), kontrola stanu zachowania obiektów, warunków mikroklimatu.

Przygotowywanie obiektów do wypożyczeń: sporządzanie stanów zachowania, przygotowywanie opakowań, pakowanie, logistyka, wyjazdy z obiektami. Oczyszczenie 10 obiektów wypożyczonych długoterminowo do Muzeum Czartoryskich w Puławach.

Oczyszczenie kafli piecowych i ich fragmentów (z pozyskania własnego), segregacja, kompletowanie i wstępne klejenie.

Profilaktyka rzeźb w galerii plenerowej.

Profilaktyka konserwatorska w magazynie ram

Szkatułka w trakcie i po konserwacji

Putto przy grobowcu Marii i Adama Zamoyskich – przed i po konserwacji

Andrzej Fornelski, „Pejzaż”, ok. 1955, Henryk Policht, „Przełom Wisły w Krakowie”, 1954 – obrazy przygotowane na wystawę „Pejzaż z Wisłą w tle”

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI

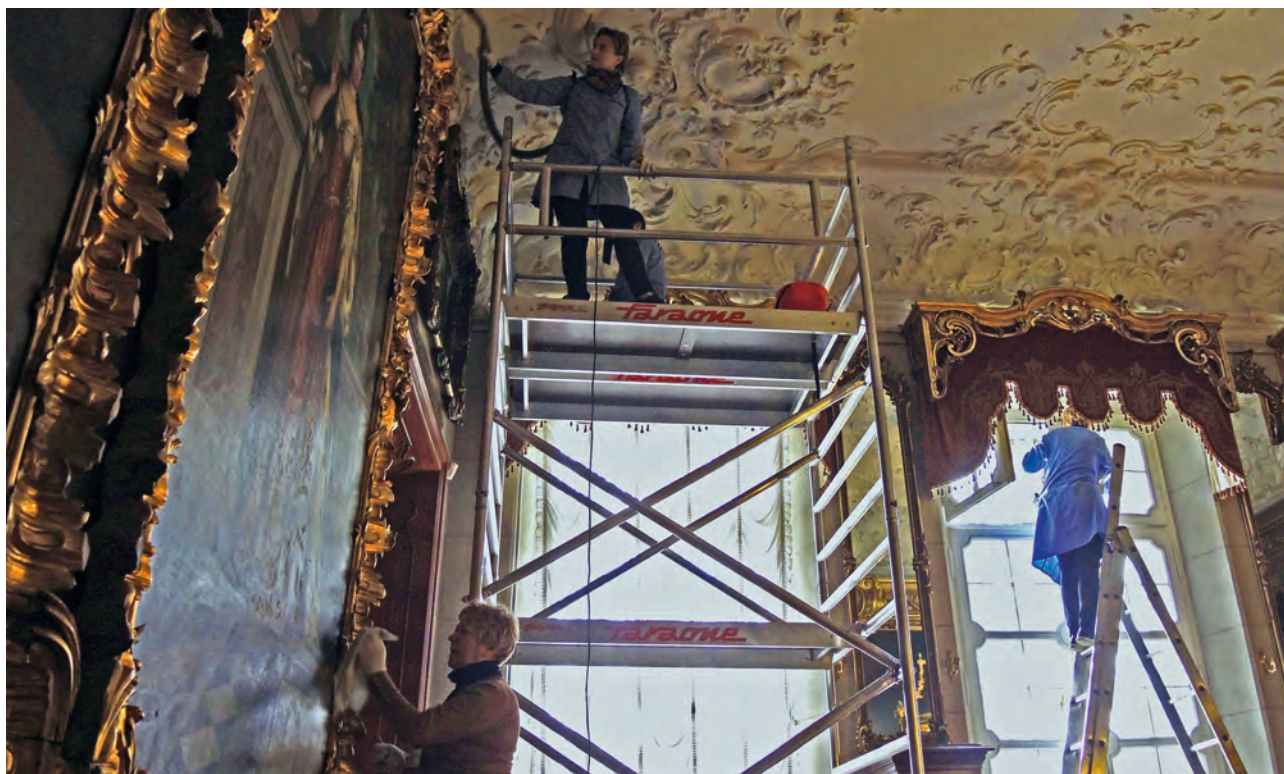
Pod nadzorem konserwatorskim prowadzone są też wszelkie prace związane z utrzymaniem czystości wszystkich pomieszczeń zespołu pałacowo-parkowego.

Prace porządkowe dotyczą 58 460 m³ kubatury zespołu pałacowego, z czego 28 952 m³ zajmują pomieszczenia ekspozycyjne. Co roku zatrudnia się i szkoli dodatkowe osoby do utrzymania w czystości i dozoru ekspozycji oraz do pielęgnacji parku.

Poza podstawowymi codziennymi pracami porządkowymi raz w tygodniu odbywa się gruntowne sprzątanie sal eks-

pozycyjnych – Pałacu, Kaplicy, Powozowni, Galerii Sztuki Socrealizmu i Teatralni.

W czasie przerwy przed rozpoczęciem nowego sezonu turystycznego przeprowadzane są kompleksowe prace, obejmujące między innymi: w Pałacu – odkurzanie sztukaterii, ram i mebli, kotar i lambrekinów, mycie okien (2 200 m², dwa razy w roku) i lusterek, czyszczenie dywanów, czyszczenie i woskowanie parkietów (800 m²), mycie lub oczyszczanie obiektów ze szkła i porcelany, sreber i metali; w Galerii Sztuki Socrealizmu – odkurzanie obrazów i rzeźb; w Powozowni – odkurzanie i pielęgnacja zabytkowych uprząży.

Odkurzanie na klatce schodowej pałacu

INNE PRACE KONSERWATORSKIE

Uczestniczenie w przeglądzie rocznym obiektów zespołu pałacowo-parkowego oraz w przeglądach gwarancyjnych obiektów nieruchomych (fontanna, ogrodzenie, pałac).

Opieka konserwatorska nad wystawami czasowymi, organizowanymi w muzeum: przygotowanie obiektów własnych do wystaw, oprawa prac.

Opracowywanie programów konserwatorskich i kosztorysów, nadzór nad pracami renowacyjnymi wykonywanymi przez inne pracownie muzeum oraz remontowo-konserwatorskimi na terenie muzeum.

Opieka nad kwiatami w ekspozycji pałacowej.

PRACE REMONTOWO-KONSERWATORSKIE

We własnym zakresie:

- bieżące naprawy w budynkach zespołu pałacowego;
- prace malarskie na piętrze kordegardy południowej;
- konserwacja stolarki okiennej pałacu (parter, wschód);
- wykonanie i montaż drzwi i futryn we wnękach przed-sionka kaplicy;
- prace profilaktyczno-konserwatorskie przy cokole ogrodzenia przy bramie głównej, budynku wartowni, odcinku muru między kordegardą południową a oficyną południową;
- ułożenie opaski z kostki granitowej przy budynku socjalnym od strony południowej;
- wykonanie bramy między stolarnią a budynkiem socjalnym;
- bieżąca konserwacja i nakręcanie zegara na wieży północnej.

INNE PRACE

Inne prace w zespole pałacowo-parkowym:

- bieżące oczyszczanie oraz naprawa rynien i rewizji rynnowych na wszystkich budynkach zespołu pałacowo-parkowego;
- kontrola i naprawa instalacji odgromowej budynków zespołu;
- modernizacja instalacji elektrycznej na wieźbie dachowej pałacu;
- dozór i modernizacja instalacji oświetleniowej w budynkach i na terenie zespołu pałacowego;
- uzupełnienie oświetlenia oraz montaż instalacji odgromowej w hali magazynowej;
- nadzór i konserwacja instalacji centralnego ogrzewania we wszystkich budynkach zespołu;
- prace porządkowe na strychach pałacu, kaplicy i stolarni;
- wymiana listew przypodłogowych w kompleksie sanitarnym w pawilonie północnym;
- budowa wiaty na tarcicę: przygotowanie materiału budulcowego, przygotowanie podłoża;
- ułożenie płyt betonowych, budowa, zadaszenie;

Wiaty na tarcicę

Konserwacja

- modernizacja wjazdu do hali magazynowej;
- stały nadzór nad sprawnym działaniem fontanny ogrodowej (mycie, usuwanie zanieczyszczeń);
- stały nadzór nad oczyszczalnią ścieków, hydrofornią oraz instalacją wodno-kanalizacyjną, m.in. czyszczenie studzienek na terenie zespołu;
- pielęgnacja odpływu z oczyszczalni ścieków do rzeki Parysówki;
- bieżąca konserwacja i naprawa pojazdów służbowych i sprzętu gospodarczego oraz jego transport z dawnej stajni do hali magazynowej;
- obsługa imprez plenerowych, m.in. przygotowywanie drewna na ogniska;
- utrzymanie w czystości pomieszczeń w budynkach zespołu, placu zabaw oraz otoczenia budynku pałacu;
- pomoc techniczna przy organizacji wystaw: montaż oraz demontaż ekspozycji stałych i czasowych, wykonanie skrzyń, podestów i stelaży do transportu eksponatów, wykonywanie podstaw i kubików, ramek do obrazów, czyszczenie i malowanie ścianek wystawienniczych, modernizacja i wykonanie oświetlenia wystaw.

Pomieszczenie w hali magazynowej – warsztat konserwacji sprzętu i maszyn

Montaż wystawy „Sacrum miejsca”

Zwiedzającym udostępniono, oprócz ekspozycji stałych, 8 wystaw czasowych. Wszystkie ekspozycje muzealne obejrzało łącznie 295 036 osób. 3 wystawy zaprezentowano poza siedzibą muzeum.

WNĘTRZA PAŁACOWE I KAPLICA

21 marca – 3 grudnia
Frekwencja – 111 561 osób

Po zimowych pracach porządkowych udostępniono zwiedzającym wnętrza pałacowe i Kaplicę z Pokojem Księdza

Stefana Wyszyńskiego. Ekspozycje zostały wzbogacone nowo pozyskanymi eksponatami, a także tymi, które w ostatnim czasie zostały zakonserwowane, jak np. para waz alabastrowych, wcześniej przechowywanych w magazynie i dotychczas nie eksponowanych.

Salon Biały, na kominku para waz alabastrowych

POWOZOWNIA

21 marca – 3 grudnia
Frekwencja – 41 918 osób

Jak co roku powiększono liczbę latarni powozowych, eksponując kolejne zakonserwowane w pracowni konserwatorskiej muzeum.

W 2003 roku ponad 300 latarni powozowych ofiarowali muzeum spadkobiercy znanego warszawskiego kolekcjonera Władysława Majewskiego. Są to głównie obiekty z XIX i początku XX wieku. Obecnie w Powozowni eksponowane są 143 latarnie z tego zbioru.

Latarnie w Powozowni

GALERIA SZTUKI SOCREALIZMU

21 marca – 3 grudnia
Frekwencja – 39 871 osób

W plenerowej ekspozycji pomników przy Galerii Sztuki Socrealizmu umieszczono na elewacji pawilonu północnego tablicę z tekstem informacyjnym dotyczącym pomników Włodzimierza Ilicza Lenina (z byłego Komitetu

Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej) i generała Karola Świerczewskiego (z Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie).

W związku z organizacją Dnia Otwartego przygotowano okolicznościową wystawę przedmiotów użytkowych, przywołującą wystrój mieszkania w okresie późnego PRL-u.

Fragment ekspozycji okolicznościowej w Galerii Sztuki Socrealizmu

WYSTAWY – GALERIA SZTUKI SOCREALIZMU

Malarska ewokacja – badanie miejsca i nastroju – charakterystycznej atmosfery będącej niematerialnym dobrem kultury

Kurator: Katarzyna Kot

Aranżacja: Katarzyna Kot, Sławomir Grzechnik

Termin: 13 czerwca – 9 lipca

Szacunkowa frekwencja: 1 400 osób

Wystawa malarstwa Grzegorza Kalinowskiego była podsumowaniem pracy badawczej autora zrealizowanej przy udziale środków finansowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Autor czerpał inspiracje i badał charakterystyczną atmosferę czterech zespołów pałacowo-parkowych – Muzeum w Nieborowie i Arkadii, Muzeum-Zamku w Łańcucie, Muzeum Zamkowego w Pszczynie, Muzeum Zamoyskich w Kozłowie.

W dniu otwarcia wystawy odbyła się także konferencja wraz z prezentacją multimedialną dotyczącą projektu badawczego.

Grzegorz Kalinowski – absolwent Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, od 1989 r. pracownik dydaktyczny w ASP w Łodzi, kierownik Pracowni Technologii Malarstwa na Wydziale Malarstwa ASP w Łodzi. W latach 2006–2012 prezes Okręgu Łódzkiego Związku Polskich Artystów. Uczestnik ponad stu wystaw zbiorowych i ponad dwudziestu indywidualnych. Zajmuje się malarstwem, rysunkiem, grafiką, fotografią.

Grzegorz Kalinowski podczas otwarcia wystawy

Współczesny pejzaż miejski

Kurator: Sławomir Grzechnik, współpraca Katarzyna Kot

Aranżacja: Sławomir Grzechnik, Katarzyna Kot

Termin: 21 marca – 3 grudnia

Frekwencja: 39 871 osób

Pokaz prac, ze zbiorów własnych muzeum, których tematem przewodnim jest krajobraz polskich miast. Zaprezentowano obrazy olejne, akwarele i współczesne reprodukcje rycin, pochodzące w większości z lat 60. i 70. XX wieku.

Były to przede wszystkim widoki dawnej i nowej Warszawy, ale też motywy zaczerpnięte z Gdańska, Łodzi czy Bystrzycy Kłodzkiej. Prace wykonane zostały w pracowniach znanych polskich artystów-plastyków: m.in. Bronisławy Wilimowskiej, Krystyny Cękańskiej, Stanisława Żółtowskiego, Mariana Puchalskiego, Aleksandra Sołtana czy Janusza Wildena. Większość zaprezentowanych obiektów podarowana została do kozłowieckich zbiorów sztuki współczesnej w 2016 roku przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP.

Fragment pokazu „Współczesny pejzaż miejski”

WYSTAWY – PAŁAC

Magia uranowego szkła

Kurator: Karolina Wilkowicz
Aranżacja: Anna Fic-Lazor
Termin: 18 maja – 5 listopada
Miejsce: Jadalnia pałacowa
Szacunkowa frekwencja: 70 000 osób

Muzeum Zamoyskich w Kozłowie jako pierwsze zaprezentowało publicznie szkło uranowe z kolekcji Pana Alberto Salas Barahona, Ambasadora Peru w Polsce.

Szkło uranowe charakteryzuje się różnymi odcieniami barw żółtej i zielonej, które zawdzięcza domieszce związków uranu. Inną, interesującą i widowiskową właściwością tego szkła jest fluorescencja w świetle ultrafioletowym. Odmianą szkła uranowego jest szkło wazelinowe, nieprzezroczyste, o barwie białej. Najstarsze przykłady szkła z domieszką uranu pochodzą z I stulecia naszej ery, ale prawdziwy rozwój tej techniki nastąpił w latach 40. XIX wieku. Wyroby z uranowego szkła zaczęły produkować huty w Czechach, a wkrótce wytwórnie w całej Europie, m.in. Baccarat we Francji, Val Saint Lambert w Belgii. Wzory tworzyli słynni projektanci, jak czołowy przedstawiciel doby secesji, Josef Hoffmann. Moda na szkło uranowe trwała do połowy XX wieku. Wyrabiano z niego naczynia stołowe, zastawy toaletowe, przedmioty dekoracyjne. Dziś są one poszukiwane przez kolekcjonerów, zdobią też muzealne ekspozycje.

Plakat wystawy

Naczynia stołowe ze szkła uranowego wyeksponowano w Jadalni pałacowej, na stole oraz na bufecie; przygotowano też specjalną instalację, pozwalającą zwiedzającym podziwiać także fluorescencyjne właściwości szkła

Dyrektor muzeum Anna Fic-Lazor i Ambasador Peru w Polsce Pan Alberto Salas Barahona podczas wernisażu

WYSTAWY – TEATRALNIA

Orły, sokoły... w obiektywie

Kurator: Elżbieta Dybała

Termin: 21 marca – 29 października

Frekwencja: 25 924 osoby

Wystawa fotograficzna ukazująca ptaki łowcze, czyli ptaki drapieżne układane i używane do polowania, zarówno ptaki wysokiego lotu – sokoły (białozór, raróg, sokół wędrowny), jak i ptaki niskiego lotu – orły i jastrzębie (orzeł przedni i krogulec). Pokazano piękno ptaków drapieżnych poczynając od piskląt do dorosłych osobników. Zdjęcia wykonano w Polsce, w Świętym Antonie na Słowacji oraz w Zjednoczonych Emiratach Arabskich podczas Festiwalu Sokolniczego w Abu Dhabi.

Autorami zdjęć byli: Adam Dopierała, Mikołaj Dopierała, Anna Fic-Lazor, Henryk Mąka, Michał Pszczółka, Jarosław Przydacz, Łukasz Rojek i Paweł Szczepaniak.

Wystawę fotografii przygotowano dzięki pomocy Polskiego Klubu Sokolników Polskiego Związku Łowieckiego „Gniazdo Sokolników”, które w 2017 roku obchodziło 45-lecie powstania.

Plakat wystawy

Chwał ćwik! Żywa tradycja sokolnictwa

Kurator: Karolina Wilkowicz

Oprawa plastyczna: Anna Fic-Lazor

Realizacja techniczna: zespół pod kierunkiem Andrzeja Neliwodzkiego

Termin: 9 czerwca – 29 października

Frekwencja: 21 249 osób

Wystawa zorganizowana została pod Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Międzynarodowego Stowarzyszenia na Rzecz Sokolnictwa i Ochrony Ptaków Drapieżnych IAF, Polskiego Klubu Sokolników Polskiego Związku Łowieckiego „Gniazdo Sokolników” oraz Stowarzyszenia na Rzecz Dzikich Zwierząt „Sokół”.

„Chwał ćwik!” to sokolnicze zawołanie i pozdrowienie wprowadzające w tematykę ekspozycji, ukazującą dawny i wciąż pielęgnowany zwyczaj polowania z ptakami drapieżnymi.

Temat wystawy podjęty został w odpowiedzi na decyzję Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wpisaniu sokolnictwa, jako żywej tradycji, na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego, prowadzoną przez Narodowy Instytut Dziedzictwa.

Pierwsza w dorobku polskiego muzealnictwa wystawa poświęcona zjawisku „łowów pod piórem” stała się ważnym

Plakat wystawy

Fragment ekspozycji

wydarzeniem, nie tylko dla środowiska sokolników, poprzez wszechstronne ujęcie zagadnienia oraz międzynarodowy charakter. Przedstawiła zwiedzającym zwyczaj układania ptaków drapieżnych na ziemiach polskich w odniesieniu do historii tego sposobu polowania. Zaprezentowała barwność obyczaju, mnogość zagadnień oraz rozległość zjawiska – nie tylko terytorialną, ale także ikonograficzną i artystyczną, jego obecność w sztuce i literaturze. Pokazane zostały adekwatne sceny myśliwskie w malarstwie

i grafice, przedstawione na tkaninach, zilustrowane w rzemiośle artystycznym, a nawet w sztuce nagrobnej. Nie zabrakło preparatów dermoplastycznych ptaków łowczych oraz gatunków padających ofiarą drapieżników.

Otwarcie wystawy towarzyszyły pokazy sokolnicze, prowadzone przez Roberta Puławskiego z „Gniazda Sokolników” PZŁ, odbywające się w specjalnie przygotowanej „wiosce sokolników” oraz w pałacowych ogrodach.

Pokazy sokolnicze podczas otwarcia wystawy

Pejzaż z Wisłą w tle

Kurator, aranżacja: Sławomir Grzechnik
 Realizacja techniczna: zespół pod kierunkiem Andrzeja Nielwodzkiego
 Termin: 7 lipca – 29 października
 Frekwencja: 16 260 osób

Wystawa polskiego malarstwa i fotografii. Ekspozycja wpisała się w ogólnopolskie obchody Roku Rzeki Wisły i uzyskała oficjalny patronat Fundacji Rok Rzeki Wisły. Turyści odwiedzający Kozłówkę mogli zobaczyć obrazy olejne i akwarele pochodzące ze zbiorów Muzeum

Fragment ekspozycji

Ekspozycje

Lubelskiego w Lublinie, Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktor Ambroziewicza w Chełmie oraz Muzeum Zamoyskich w Kozłowie.

Wśród autorów prezentowanych prac znaleźli się m.in.: Jerzy Grosman, Stanisław Czajkowski, Jan Karmański, Władysław Filipiak, Eugeniusz Arct, Krystyna Cękańska, Stanisław Borysowski, Henryk Policht.

Ekspozycja została uzupełniona prezentacją multimedialną 25 obrazów ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. W holu przed salą wystaw umieszczona została wystawa fotograficzna „Małopolski przełom Wisły z lotu ptaka”, z fotografiami autorstwa Artura Tabora i Rafała Sieka, ze zbiorów Oddziału Przyrodniczego Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym.

WYSTAWY – PLENER

Sacrum miejsca

Kurator: Katarzyna Kot

Aranżacja: Anna Fic-Lazor

Realizacja techniczna: zespół pod kierunkiem Andrzeja Nielwodzkiego

Termin: 5 sierpnia – 22 października

Szacunkowa frekwencja: 30 000 osób

Wystawa fotografii Leszka Mądziaka wykonanych podczas podróży z Teatrem Scena Plastyczna KUL do Peru, Belgii, Włoch, Francji, Meksyku, Hiszpanii, Ukrainy, a także w Polsce. Pokaz był prezentowany w ogrodach pałacowych.

Leszek Mądziak – scenograf, reżyser, malarz i fotograf, założyciel Sceny Plastycznej KUL i twórca jej spektakli, profesor poznańskiej ASP oraz wykładowca w kilku szkołach artystycznych.

O prezentowanych fotografiach autor mówi: „Dotknięcie sacrum w sztuce najpełniej ujawnia się w miejscach na to przeznaczonych. Świątynie, które odwiedzałem w różnych krajach, od Meksyku do Moskwy, pokazują nie tylko wartość artystyczną rzeźb, malarstwa czy architektury, ale swoją ekspresją świadczą o sile przeżycia wiary, podpartą lokalnymi zwyczajami, przybliżając nas do wielokulturowości miejsc, z których się zrodziły. Ekspresja ujęć biblijnych wizerunków Chrystusa mająca często teatralną dramaturgię, mówi o sile przeżycia w spotkaniu z SACRUM”.

Podczas otwarcia wystawy zaproszeni goście mogli zobaczyć etiudę teatralną w wykonaniu Autora oraz młodzieży z Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury w Lubartowie.

Plakaty wystaw

Prof. Leszek Mądzik i dyrektorka Anna Fic-Lazor podczas otwarcia wystawy

Etiuda teatralna towarzysząca otwarciu wystawy

WYSTAWY – GALERIA Z OGRODU

Zespół pałacowo-parkowy w Kozłowie – Pomnik Historii

Termin: kwiecień – czerwiec
Frekwencja: 8 253 osoby

Fotograficzna wystawa planszowa prezentująca dzieje kozłowieckiego zespołu pałacowo-parkowego od XVIII wieku do współczesności oraz historię i działalność Muzeum Zamoykich w Kozłowie.

WYSTAWY – POZA SIEDZIBĄ MUZEUM

Chwał ćwik! Żywa tradycja sokolnictwa

Kuratorzy: Urszula Sikorska (MŁiJW), Karolina Wilkowicz (MZK)
Termin: 16 listopada 2017 – 29 kwietnia 2018

Druga odsłona kozłowieckiej wystawy, poświęconej zjawisku „łowów pod piórem”, miała miejsce w Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie. Uroczyste otwarcie ekspozycji odbyło się 16 listopada, w Światowym Dniu Sokolnictwa.

Otwarcie wystawy „Chwał ćwik! ...” w Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie

Zespół pałacowo-parkowy w Kozłowie – Pomnik Historii

Prezentowana w Szkole Podstawowej nr 94 w Warszawie w dniach 25 kwietnia – 22 maja. Szacunkowa frekwencja: 2 000 osób.

Prezentowana w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Michowie w ramach Wojewódzkiej Rady Towarzystw Regionalnych w dniach 30 maja – 12 czerwca. Szacunkowa frekwencja: 600 osób.

Plakaty PRL

Wystawa planszowa, prezentująca bogate zbiory kozłowieckiej Galerii Sztuki Socrealizmu. Eksponowana w Wyższej Szkole Handlowej w Radomiu w dniach 6 lutego – 22 marca. Szacunkowa frekwencja: 4 000 osób.

Zorganizowano 2 konferencje naukowe, przygotowano i wygłoszono 5 referatów, opublikowano drukiem lub w internecie 19 artykułów.

KONFERENCJE W MUZEUM

Intelektualia myśliwskie

10 czerwca odbyła się kolejna, dziewiąta sesja naukowa z cyklu „Intelektualia myśliwskie”, zorganizowana we współpracy z Klubem Świętego Huberta. W obradach uczestniczyli myśliwi oraz historycy, regionaliści i pasjonaci sztuki i tradycji łowieckich. Wygłoszono dziesięć referatów, z których część poświęcona była sokolnictwu jako żywej tradycji kultury w nawiązaniu do muzealnej wystawy czasowej.

Sesji towarzyszyły pokazy sokolnicze zaprezentowane w pałacowych ogrodach przygotowane przez Polski Klub Sokolników PZŁ „Gniazdo Sokolników” oraz przez uczniów szkoły w Szczawnickich Baniach na Słowacji, pierwszej szkoły podstawowej na świecie, w której sokolnictwo stanowi obowiązkowy przedmiot podlegający klasyfikacji.

Materiały z sesji przygotowywane są do druku, wydanie książki planowane jest w roku 2018.

Intelektualia myśliwskie, fot. M. Wardecki

Forum Konserwacji Muzealnej

25 października odbyło się Forum Konserwacji Muzealnej, zorganizowane wspólnie z Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie przy wsparciu Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

Podczas spotkania przedstawione zostały zagadnienia:

- „Nie taki diabeł straszny – jak zadbać o magazyn”, Zofia Kamińska, pracownia konserwatorska Muzeum Zamoyskich w Kozłowie;
- „Zarządzanie konserwacją w Muzeum Zamoyskich w Kozłowie”, Anna Fic-Lazor, dyrektor Muzeum Zamoyskich w Kozłowie;
- „Organizacja systemu konserwacji zabytków w muzeach na przykładzie muzeum w Szreniawie”, dr Jan Maćkowiak, dyrektor Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie.

Uczestnicy Forum, reprezentujący siedem polskich muzeów, mieli też możliwość zapoznania się z organizacją ekspozycji Muzeum Zamoyskich w Kozłowie oraz muzealnych magazynów.

Forum Konserwacji Muzealnej

Forum Konserwacji Muzealnej – zwiedzanie magazynów

UDZIAŁ W SESJACH I SEMINARIACH

Współpraca między muzeami w zakresie technologii dokumentacji i systemów cyfrowych, seminarium w Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, 16 stycznia, Beata Wójcik.

Patriotyzm w teorii i praktyce. Wzory patriotyczne a rzeczywiste zachowania Polaków, debata w Muzeum Powstania Warszawskiego, 28 lutego, dyrektor Anna Fic-Lazor, Sławomir Grzechnik, Katarzyna Kot.

Společná potřeba paměti osoby i dzieła Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego, konferencja zorganizowana przez Instytut Pedagogiki – Katedry Pedagogiki Chrześcijańskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Oddział Okręgowy Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Lublinie, 28 lutego, Grażyna Antoniuk.

Śladami Marszałka Mannerheima w Polsce 1889–1919, okolicznościowa konferencja naukowa, połączona z otwarciem wystawy fotograficznej, zorganizowana w Warszawie w Domu Spotkań z Historią z okazji Jubileuszu 100-lecia Niepodległości Finlandii, 8 czerwca, dyrektor Anna Fic-Lazor, Sławomir Grzechnik.

Forum Konserwacji Muzealnej, Łańcut, 27 czerwca, dyrektor Anna Fic-Lazor.

I Kongres Kultury Województwa Lubelskiego, Lublin, 6–7 września, dyrektor Anna Fic-Lazor, Adam Kościańczuk.

Co to jest magazyn studyjny?, seminarium w Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie podczas otwarcia nowej przestrzeni ekspozycyjno-magazynowej – Galerii Magazynowej w Markoniówce, 12 września, dyrektor Anna Fic-Lazor.

Dyrektor Anna Fic-Lazor na wystawie „Śladami Marszałka Mannerheima w Polsce ...”

Panel dyskusyjny podczas I Kongresu Kultury Województwa Lubelskiego, wypowiada się Adam Kościańczuk

Jak opowiadać o historii w muzeach?, debata w Państwowym Muzeum na Majdanku, 14 września, dyrektor Anna Fic-Lazor.

Historia w Muzeum, IV konferencja naukowa z cyklu „Muzeum – formy i środki prezentacji”, w Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, 25–27 września, Katarzyna Kot.

Optymalizacja bezpieczeństwa i ochrony zbiorów w muzeach, seminarium zorganizowane w Muzeum Śląskim w Katowicach, 23 listopada, Dionizy Kuchta.

(po)Co pokazać i (po)co ukryć?, konferencja naukowa związana z oficjalnym otwarciem Thesaurus Cracoviensis – nowego oddziału Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 6–7 grudnia, dyrektor Anna Fic-Lazor i Sławomir Grzechnik.

Forum Edukatorów Muzealnych, w Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, 19 grudnia, Adam Kościńczuk, Beata Filipowicz, Magdalena Pilsak.

REFERATY, WYKŁADY, PRELEKCJE

Zamoyscy herbu Jelita z linii ordynackiej w latach 1780–1939. Tożsamość i kultura. Typowość i oryginalność. Patriotyzm i kosmopolityzm, Anna i Jacek Szczepaniakowie, referat wygłoszony podczas sesji „Arystokracja polska w XIX wieku. Tożsamość i kultura” zorganizowanej przez Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, 6–7 kwietnia.

Kozłówka. Pomnik Historii, Sławomir Grzechnik, prelekcje wygłoszone podczas konferencji naukowej w pałacu Białka koło Radzyna Podlaskiego (28 kwietnia) oraz dla uczestników konferencji Wojewódzkiej Rady Towarzystw Regionalnych, podczas wizyty w Muzeum Zamoyskich w Kozłówce, 3 czerwca.

Kozłowieckie zbiory sztuki współczesnej, Sławomir Grzechnik, prelekcje w Galerii Sztuki Socrealizmu dla uczestników szkolenia Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, 27 września, oraz dla studentów muzeologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 21 listopada.

Jak z magazynu zrobić muzeum, Anna Fic-Lazor, referat z prezentacją multimedialną wygłoszony na seminarium poświęconym problematyce magazynów muzealnych: „(po)Co pokazać i (po)co ukryć?” podczas otwarcia oddziału Thesaurus Cracoviensis – Centrum Interpretacji Artefaktów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, 6–7 grudnia.

ARTYKUŁY

Magia uranowego szkła, Anna Szczepaniak, „Spotkania z Zabytkami”, <http://www.spotkania-z-zabytkami.pl/aktualnosci/9/585>, oraz w czasopiśmie „Szkło i Ceramika”.

Chwał ćwik. Żywa tradycja sokolnictwa, Karolina Wilkowicz, „Spotkania z Zabytkami”, 2017, nr 9–10, oraz czasopiśmo „Myślistwo ptasze”, 2017, nr 6.

Zapomniane symbole pamięci, Katarzyna Kot, Rocznik Muzeum PRL-u w Krakowie „Światowid”, 2017, nr 4.

Teksty do stałych rubryk na muzealnej stronie internetowej: „Nabytki Muzeum” – 13, „Wpisani w Kozłówkę” – 3: Grażyna Antoniuk, Elżbieta Dybała, Beata Filipowicz, Agnieszka Gruba, Sławomir Grzechnik, Marta Grzeszczak-Szyska, Katarzyna Kot, Magdalena Pilsak, Anna Szczepaniak, Karolina Wilkowicz.

Żywa tradycja sokolnictwa

Magazyn Zamoyskich w Kozłówce (miejscu, gdzie w 1939 roku został utworzony Muzeum Zamoyskich) jest jednym z najstarszych muzeów w Polsce. Jego zbiory obejmują dzieła sztuki, rękopisy, dokumenty, a także narzędzia i sprzęt myśliwski. W muzeum znajduje się również jeden z największych w Polsce zbiór sztuki ludowej, w tym ceramika, tkaniny, a także narzędzia i sprzęt myśliwski. W muzeum znajduje się również jeden z największych w Polsce zbiór sztuki ludowej, w tym ceramika, tkaniny, a także narzędzia i sprzęt myśliwski.

1. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 2. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 3. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 4. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 5. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 6. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 7. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 8. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 9. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. 10. Ceramika ludowa, zbiór Muzeum Zamoyskich w Kozłówce.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Digitalizacja muzykaliów

7 lipca pomiędzy Narodowym Instytutem Fryderyka Chopina w Warszawie a Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec została podpisana umowa dotycząca digitalizacji kozłowieckich muzykaliów.

Muzealny zbiór zabytkowych nut zawiera dzieła najznakomitszych kompozytorów, takich jak Mozart, Beethoven, Chopin, Verdi, oraz utwory artystów popularnych w XIX wieku, dziś już nieco zapomnianych, jak Jan Ladislav Dussek, Ignaz Moscheles, Antoni Rubinstein czy Maria z Wołowskich Szymanowska, a także kompozycje utalentowanych amatorów, jak Kazimierz Lubomirski czy Zofia z Chodkiewiczów Ossolińska, babka I ordynatowej kozłowieckiej, Anieli Zamoyskiej. Niemal wszystkie nuty pochodzą z oficyn drukarskich, głównie z Lipska i Paryża.

Cyfrowe reprezentacje (odwzorowania) kozłowieckich muzykaliów częściowo są już udostępniane w Internecie w bazie RISM – Répertoire International des Sources Musicales (Międzynarodowy Katalog Źródeł Muzycznych), stanowiącej największą na świecie bazę rękopisów oraz druków muzycznych.

Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec jest jedną z pierwszych instytucji, której zbiory muzyczne zostały zdigitalizowane, opracowane i udostępnione w internecie przez Instytut Fryderyka Chopina. Zadanie to zostało zrealizowane w ramach programu „Dziedzictwo Muzyki Polskiej Czasu Rozbiorów” finansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Digitalizacja kozłowieckich muzealiów

PROJEKTY BADAWCZE

Muzea historyczne jako miejsca pamięci: reprezentacje komunizmu w Polsce i wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej, udostępnienie Galerii Sztuki Socrealizmu i pomoc w przeprowadzeniu badań ankietowych do grantu badawczego Narodowego Centrum Nauki, realizowanego przez dr hab. Annę Ziębińską-Witek z Instytutu Kulturoznawstwa UMCS.

From the Issue of Art to the Issue of Position: The Echoes of Socialist Realism, udostępnienie Galerii Sztuki Socrealizmu i magazynów zbiorów sztuki współczesnej Carol Yinghua Lu i Liu Ding, kuratorów projektu badawczego, dotyczącego sztuki realizmu socjalistycznego w Chinach.

Udostępnianie księgozbioru, wypożyczono 281 książek z biblioteki podręcznej, 10 książek w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej oraz na miejscu udostępniano książki, archiwalia, czasopisma i inne materiały biblioteczne.

Carol Yinghua Lu i Liu Ding w Galerii Sztuki Socrealizmu

KWERENDY

Przeprowadzono kwerendy do wystaw:

- „Chwał ćwik. Żywa tradycja sokolnictwa” – w 30 muzeach, bibliotekach i u osób prywatnych;
- „Pejzaż z Wisłą w tle” – w Muzeum Lubelskim w Lublinie, Muzeum Chełmskim im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie, Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym, Muzeum Historycznym Miasta Krakowa;
- „Historia pisana życiorysami. Ziemiaństwo w walce o Niepodległość” – w 12 muzeach, 3 bibliotekach, 3 archiwach oraz u 3 kolekcjonerów prywatnych;
- „Cień czasu” (zegary słoneczne) – w Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie oraz w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Przygotowano i udzielono odpowiedzi na 39 kwerend. Kwerendy dotyczyły wypożyczeń eksponatów na wystawy oraz udostępnienia materiałów informacyjnych do prac naukowych.

Umożliwiono przeprowadzenie w muzeum 3 kwerend dotyczących rodziny Bielińskich – pierwszych właścicieli zespołu pałacowo-parkowego w Kozłowie. Jest to temat badań naukowych dr Moniki Wyszomirskiej z Archiwum Państwowego w Toruniu, dra hab. Jakuba Sito, prof. IS PAN, oraz dr inż. arch. Moniki Neff z Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej.

INNE

Dyrektor Anna Fic-Lazor, Rada ds. Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego (30–31 marca Gdańsk–Tczew, 21–22 września Malbork). Wystąpienie informacyjne z prezentacją dotyczące Krajowego Centrum Badań nad Dziedzictwem podczas posiedzenia Rady w Malborku.

Dyrektor Anna Fic-Lazor, VII zjazd muzeów rejestrowanych (12 grudnia, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie). Wybór na członka Rady ds. Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej działającej przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kolejnej kadencji 2018–2021.

Karolina Wilkowicz, Rada Muzeum Augusta Zamoyskiego w Jabłoni.

Dyrektor Anna Fic-Lazor, Rady Muzeów: Państwowego Muzeum na Majdanku, Muzeum Zamkowego w Pszczynie, Muzeum Podlaskiego w Białymstoku;

Dyrektor Anna Fic-Lazor, Rada Naukowa Krajowego Centrum Badań nad Dziedzictwem w Krakowie;

Dyrektor Anna Fic-Lazor, komitety organizacyjne obchodów 100 rocznicy odzyskania niepodległości (Miasto Lubartów, Gmina Kamionka).

6 tytułów publikacji w łącznym nakładzie 5 300 egz, 100 000 folderów, 174 000 druków promocyjnych i akcydensowych. W pracowniach muzealnych wykonywane były projekty graficzne, skanowanie i czyszczenie fotografii, skład i łamanie tekstów, nanoszenie korekt i przygotowanie do druku.

Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie VI. Bakalaureaty arystokracji, czyli dole i niedole dzieciństwa, Materiały VI sesji naukowej zorganizowanej w Muzeum Zamoyskich w Kozłowie w dniach 6–8 października 2016 roku, pod redakcją Huberta Łaskiewicza, recenzja prof. dr hab. Eugeniusz Niebelski

Wydawnictwo Werset, Lublin 2017, B5, ss. 520, il. 221, nakład 700 egz., ISBN 978-83-65713-11-7

Publikacja poświęcona wychowaniu i edukacji młodych ziemian i arystokratów. W trzech blokach tematycznych: Wychowanie, Kształcenie, Rozrywki, zawartych jest 28 artykułów przedstawiających te zagadnienia.

Antoni Belina Brzozowski
Kozłówka w moich wspomnieniach 1924–1942

A5, ss. 128, il. 109, nakład 1 000 egz. (dwa dodruki wydania IV), ISBN 978-83-64867-24-8

Wspomnienia Antoniego Brzozowskiego, brata ostatniej właścicielki Kozłówki, spisane na emigracji. Autor przedstawia życie kozłowieckiego pałacu i jego mieszkańców w latach międzywojennych oraz powojenne losy rodziny Zamoyskich. Tekst wzbogacony archiwalnymi zdjęciami.

Kozłówka

Informator, A5, ss. 36, il. 54, nakład 3 000 egz. (dodruk wydania VI), ISBN 978-83-929426-4-1

Publikacja przedstawia historię pałacu w Kozłowie, dzieje Muzeum Zamoyskich, charakterystykę jego zbiorów oraz zwięzłe biogramy właścicieli i mieszkańców pałacu z rodu Bielińskich i Zamoyskich. Bogato ilustrowana zdjęciami.

Magdalena Widelska
Konstanty Zamoyski – w kręgu rodziny

Publikacja poświęcona twórcy świetności rezydencji kozłowieckiej, pierwszego ordynata, Konstantego Zamoyskiego, oraz spokrewnionych z nim osób.

Wydawnictwo w trakcie realizacji – rozdział pierwszy zamieszczony został na stronie internetowej muzeum.

Odkryj tajemnice kozłowieckiego ogrodu. Kształtowanie krajobrazu założenia parkowo-ogrodowego Muzeum Zamoyskich w Kozłowie, opracowanie Marta Grzeszczak-Szyska.

Zeszyt edukacyjny, A4, ss. 44, il. 166, nakład 500 egz., ISBN 978-83-64867-36-1

Wydawnictwo dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Publikacja zawiera podstawowe informacje dotyczące krajobrazu oraz historii ogrodów stanowiące kontekst dla przedstawienia przeobrażeń założenia parkowo-ogrodowego w Kozłowie od wieku XVIII do czasów współczesnych. W dołączonej wkładce znajdują się zadania do samodzielnego wykonania. Zeszyt przeznaczony jest do przeprowadzania zajęć z edukacji ekologicznej dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, osób dorosłych i seniorów.

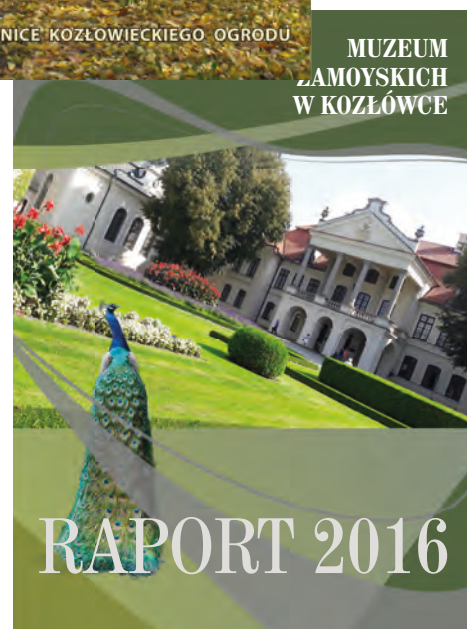

Raport roczny 2016

A4, ss. 50, nakład 100 egz. ISBN 978-83-64867-28-6

Muzeum Zamoyskich w Kozłowie 2017

Folder informacyjny, wersja polska i angielska, nakład 100 000 egz.

21 MARCA Rozpoczęcie sezonu turystycznego

WYSTAWA FOTOGRAFICZNA „Orły, sokoly... w obiektywie”
Kwiecień
Slow Art Day – „Jeszcze plażę!”

MAY
Wystawa „Haga unanowny idea”
Noc Muzeów

CZERWIEC
Wystawa „Chwila Orki Złoty trąbki solistów”
Sejny naukowe z Orki „Intensywna myślowa”

SIERPIEŃ
Sportowa Kozłowska
Wystawa „Secrum miejsca”

WIEŚNIEC
Europejskie Dni Dziedzictwa
Narodowe Czytanie

PAŹDZIERNIK
Zwiedzanie z duchami
Zakończenie wystaw czasowych (29 października)

LISTOPAD
Dzień Otwarty

3 GRUDNIA Zamknięcie sezonu turystycznego

Muzeum Zamoyskich w Kozłowie
Piękno Autentyzmu Wyjątkowości

Muzeum Zamoyskich w Kozłowie
Kozłowa 3, 21-132 Kozłowa, tel. +48 81 852 83 00

ZAPRASZAMY od 21 marca do 3 grudnia

21 marca – 25 czerwca	9.00 – 16.00
27 czerwca – 27 sierpnia	10.00 – 17.00
29 sierpnia – 29 października	9.00 – 16.00
31 października – 3 grudnia	10.00 – 15.00

Nieczynne: 16 IV, 15 V, 1 i 11 X oraz w poniedziałki, z wyjątkiem 1 VI i 14 VII.

Pałac zwiedza się pod opieką przewodnika, w grupach do 30 osób, pozostałe wizyty – indywidualnie.

Grupy nieopłacone przyjmowane są po wcześniejszej rezerwacji.

Rezerwacja i sprzedaż biletów: muzeumzamoyskich.pl tel. +48 81 852 83 10, rezerwacja@muzeumzamoyskich.pl

OFERUJEMY

Zwiedzanie Pałacu, Kuchni z Pałacem Kuchni, Stajni, Wypielęgowni, Rękawicowni, Galerii Sztuki, Srebrzystu, oraz wystaw czasowych w budynku Pałacu i w Galerii z Ogrodu (bale i kamery normalne, słowne, dla seniorów 60+).

Zwiedzanie tematyczne, nagrody edukacyjne i warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Opracowanie w językach obcych (angielski, niemiecki, francuski, rosyjski, hiszpański).

Parkig dysponujemy dla samochodów osobowych, autobusów i busów, motocykli i rowerów.

Muzeum honoruje Kartę Dużej Rodziny.

WYSTAWY CZASOWE

III-VI Orły, sokoly... w obiektywie
VI-X Haga unanowny idea
VI-X Chwila Orki Złoty trąbki solistów
VI-X Pięć z Włók w 9e
VIII-IX Secrum miejsca

www.muzeumzamoyskich.pl

Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Muzeum Zamoyskich w Kozłówce 2018

Kalendarz promocyjny, A2, ss.14, nakład 3 000 egz.

Chwał ćwik! Żywa tradycja sokolnictwa 2018

Kalendarz promocyjny, B2, dwustronny, nakład 1 000 egz.

Druki akcydensowe i okolicznościowe

bilety wstępu – 150 000 sztuk
widokówki – 16 000 sztuk

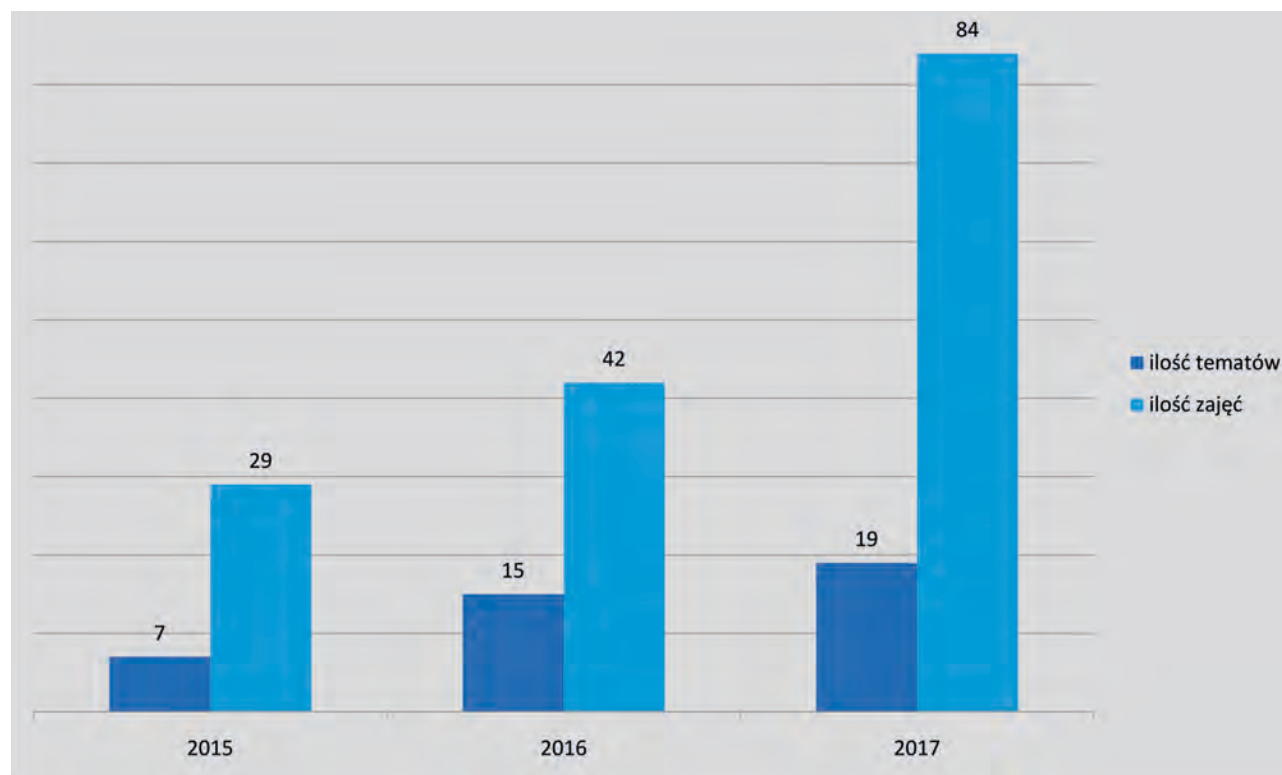
plakaty – 9 sztuk
zaproszenia (4 rodzaje) – 2 000 sztuk
kartka okolicznościowa – 2 000 szt.

Muzealna kartka świąteczna przedstawia „Zawieję świąteczną w Kozłówce” – obraz namalowany przez Inkę Zamoyską podczas jej pobytu w Kozłówce w 2017 roku

Przeprowadzono 84 interaktywne zajęcia edukacyjne z 19 tematów. Wprowadzono 4 nowe tematy. Pracownicy muzeum szkolili siebie i innych.

Zestawienie zajęć edukacyjnych w latach 2015–2017, oferta edukacyjna muzeum jest systematycznie rozszerzana, wzrasta ilość tematów oraz przeprowadzonych zajęć

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Zwiedzanie tematyczne i warsztaty

Przeprowadzono 84 zajęcia dla uczniów szkół podstawowych i średnich. W ofercie muzeum jest 19 tematów zajęć edukacyjnych i warsztatów, w tym 4 nowe.

Herbatka u hrabiego

Wprowadzono nową formę edukacyjną – zajęcia dla osób dorosłych „Herbatka u hrabiego”. Uczestnicy „kosztowali” klimatu XIX wieku, poznawali modę sprzed 200 lat, potrawy, które królowały na pałacowych stołach, oglądali niepublikowane nigdy wcześniej zdjęcia z życia prywatnego mieszkańców pałacu, poznawali ich zwyczaje i sekrety. A wszystko przy dźwiękach pięknej salonowej muzyki, filiżance herbaty i słodkim poczęstunku.

„Zabawki – historia prawdziwa”, zajęcia warsztatowe

Dotknij muzeum

Kontynuowano realizację projektu: „Dotknij muzeum”, cyklu działań mających na celu zniwelowanie barier w dostępie do zbiorów muzeum w Kozłówcze osobom niedowidzącym. W tym celu została stworzona oferta edukacyjna skierowana specjalnie dla tej grupy osób.

Muzeum przyjazne osobom z autyzmem

Muzeum posiada także specjalną ofertę udostępniania ekspozycji muzealnych osobom z autyzmem, potwierdzoną certyfikatem Fundacji Prodeste „Muzeum przyjazne osobom z autyzmem”.

SZKOLENIA, PRAKTYKI, STAŻE

Kontynuując współpracę z Narodowym Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów w Muzeum Zamoyskich w Kozłówcze zostało przygotowane i przeprowadzone szkolenie dla muzealników z całej Polski w zakresie profilaktyki konserwatorskiej i magazynowania muzealiów.

Kozłowieccy konserwatorzy przeprowadzili szkolenia dotyczące profilaktyki konserwatorskiej i przechowywania muzealiów dla pracowników Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym oraz dla studentów KUL.

Sprawowano opiekę nad stażami, praktykami studenckimi i uczniowskimi – studentka I roku turystyki historycznej UMCS w Dziale Zbiorów Dawnych i w Dziale Edukacji, Informacji Muzealnej i Wydawnictw, studentka III roku filologii romańskiej UW w Bibliotece, student IV roku historii UMCS w Galerii Sztuki Socrealizmu, uczeń Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej w Lubartowie w pracowni stolarskiej.

PODNIOSZENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW

Dla pracowników muzeum i praktykantów przeprowadzano szkolenia w zakresie profilaktyki konserwatorskiej, magazynowania muzealiów i bezpiecznego obchodzenia się z zabytkami, a także związanych ze zmianami przepisów prawa, przepisów przeciwpożarowych i bezpieczeństwa pracy.

Pracownicy obsługi ruchu turystycznego i Wewnętrznej Służby Ochrony (21 osób) uczestniczyli w szkoleniu „Pierwsza pomoc przedlekarska”, przeprowadzonym przez ratownika medycznego.

Szkolenie z profilaktyki konserwatorskiej

Szkolenie studentów KUL

„Pierwsza pomoc przedlekarska” – szkolenie dla pracowników muzeum

Zgodnie z harmonogramem prowadzone były szkolenia pracowników Wewnętrznej Służby Ochrony.

Przeprowadzono szkolenie kadry kierowniczej muzeum oraz dowódców zmian z zakresu obronności.

Przeprowadzono konsultacje i szkolenie pracowników w zakresie stosowania instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej.

Pracownicy muzeum uczestniczyli także w różnorodnych szkoleniach organizowanych przez inne muzea i instytucje:

- „Nowe wyzwania w ochronie muzeów” – szkolenie zorganizowane przez NIMOZ w Muzeum Okręgowym w Toruniu, Dionizy Kuchta;
- „Bardzo Młoda Kultura” – warsztaty w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Beata Filipowicz;
- „Skuteczna promocja projektów kulturalnych. Współpraca z mediami” oraz „Projektowanie wydarzeń kulturalnych w oparciu o lokalne dziedzictwo” – szkolenia zorganizowane przez Narodowe Centrum Kultury w Warszawie, Adam Kościańczuk;
- „Prawo autorskie i ponowne wykorzystanie informacji sektora publicznego w kontekście działalności

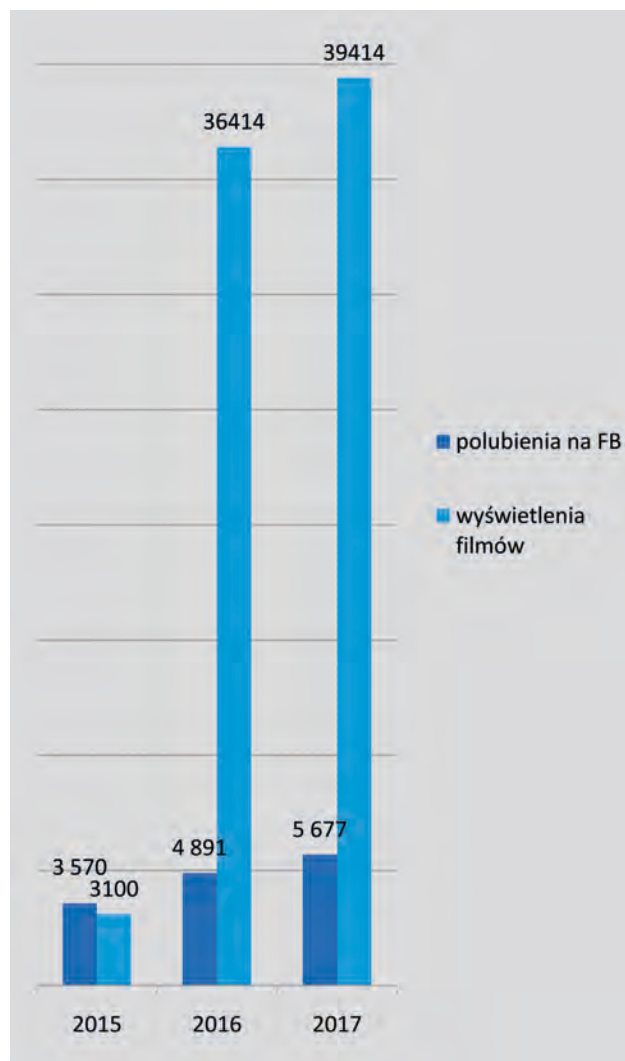
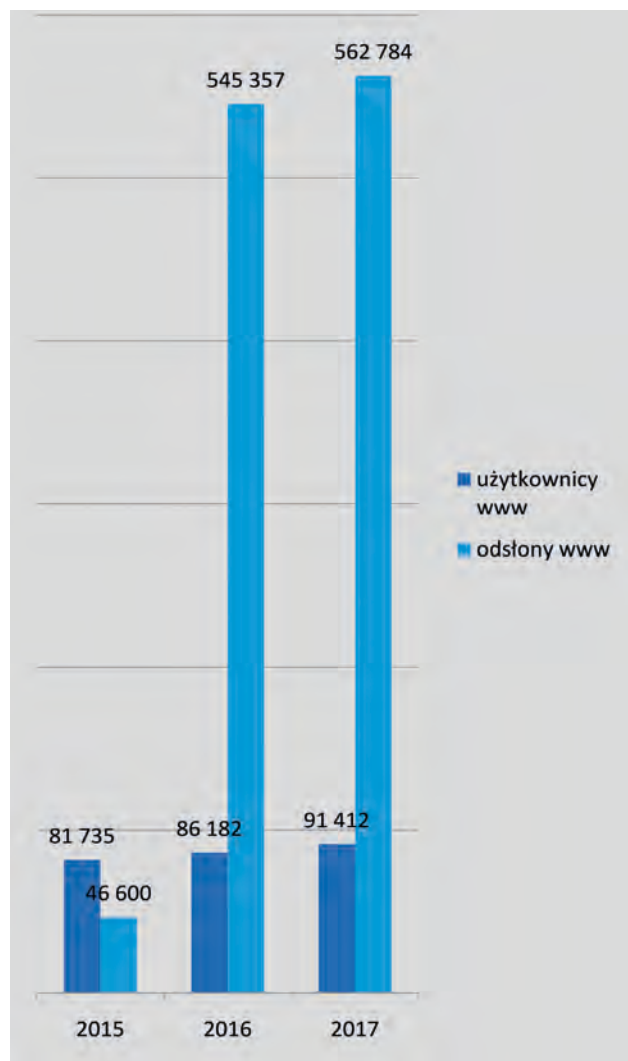
muzeów” – szkolenie zorganizowane przez NIMOZ w Muzeum Lubelskim, Agnieszka Kościuczyk, Agnieszka Staszek;

- „Porządkowanie baz danych w cyfrowej ewidencji muzealiów” – szkolenie zorganizowane przez NIMOZ, Karolina Wilkowicz;
- Szkolenie w zakresie programu POLiS zorganizowane w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Małgorzata Mazurkiewicz, Zofia Kozieł, Agnieszka Staszek;
- „Finansowanie i ewidencja środków trwałych” – szkolenie zorganizowane przez Ośrodek Wspierania Administracji Lokalnej w Lublinie, Zofia Kozieł;
- „Zmiany w Ustawie o VAT” – szkolenie zorganizowane przez Urząd Skarbowy w Lubartowie, Zofia Kozieł;
- „Kasjer złotówkowy” – szkolenie w zakresie obsługi kasowej, zorganizowane przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Lublinie, Małgorzata Gruba;
- „Obsługa podnośników kosзовых” – kurs zorganizowany przez SIMP Ośrodek Doskonalenia Kadr w Lublinie, Jacek Grzyb.

Ukończenie studiów podyplomowych z zakresu muzealnictwa na Uniwersytecie Warszawskim, Katarzyna Kot.

Promocja

91 412 użytkowników strony internetowej muzeum, 562 784 odsłony, 5 677 polubień na Facebooku, 35 nowych filmów na Facebooku i na kanale muzeum na You Tube, które miały 39 414 wyświetleń i 78 subskrypcji, 176 pozycji materiałów prasowych i audiowizualnych, kolportaż 100 000 folderów.

Realizując cele strategii muzeum postawiło duży nacisk na komunikację za pośrednictwem portali społecznościowych, co przełożyło się bezpośrednio na wzrost „polubień” fanpage’a i kanału na You Tube, a także rozpoznawalności instytucji

PROMOCJA W INTERNECIE

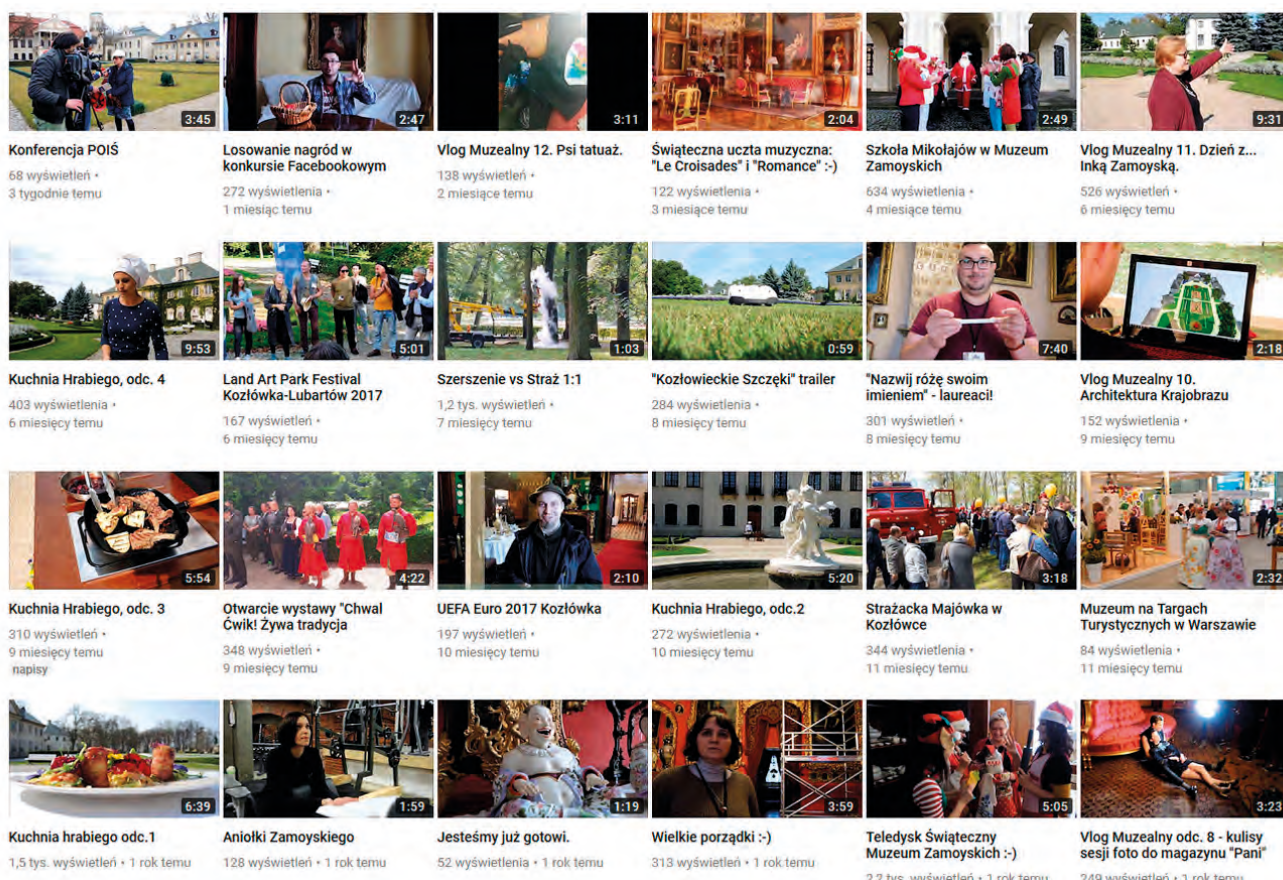
Systematycznie aktualizowano stronę internetową muzeum i portale społecznościowe. Stronę odwiedziło 91 412 użytkowników, w tym 72% stanowili nowi użytkownicy, 28% użytkownicy powracający; dokonano 562 784 odsłony strony.

Profil muzeum na Facebooku miał 5 677 polubień, a zasięg posta wyniósł 7 569 osób, na Instagramie znalazło się 112 postów, a jego profil miał 460 obserwujących.

Współpracowano z wieloma portalami internetowymi o różnej tematyce.

Zamieszczono 35 filmów na Facebooku i na kanale muzeum na You Tube. Miały one 39 414 wyświetleń i 78 subskrypcji. Na obu portalach zamieszczonych jest już 96 filmów, wyświetlonych 78 928 razy. Autorem filmów (scenariusz, reżyseria, zdjęcia i montaż) jest Adam Kościańczuk.

Muzealne filmy na portalu YouTube

KOLPORTAŻ WYDAWNICTW

W ramach wymiany wydawnictwa muzeum zostały przekazane do 78 placówek muzealnych, bibliotecznych i kulturalnych.

Rozprowadzono też 100 000 folderów informacyjnych.

Foldery kolportowano m.in. na targach turystycznych krajowych i zagranicznych za pośrednictwem Departamentu Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie oraz Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Dystrybucja ulotek odbywała się także podczas różnych wydarzeń i imprez turystycznych i kulturalnych.

Foldery przekazano też do 150 krajowych i zagranicznych ośrodków turystycznych i kulturalnych, m.in. biur podróży, centrów informacji turystycznej, hoteli, szkół, muzeów oraz ośrodków kultury polskiej, bibliotek i ambasad polskich.

Promocja na Festiwalu Filmowym w Kazimierzu Dolnym

Stoisko muzeum na Targach Edukacyjnych w Lublinie

Promocja muzeum na stoisku Województwa Lubelskiego na 22. Targach Turystyki i Wypoczynku „LATO” w Warszawie

PROMOCJA W MEDIACH

Informacje o wydarzeniach odbywających się w muzeum zamieszczano w mediach lokalnych i ogólnopolskich. Cotygodniowy serwis informacyjny przesyłany był do 39 redakcji.

Materiały prasowe i audiowizualne z roku 2017, poświęcone Muzeum Zamoyskich w Kozłówce zostały zarchiwizowane – skatalogowano 176 pozycji.

Muzeum Zamoyskich w mediach ogólnopolskich:

- TVP 1
- Teleexpress
- Fakty TVN
- Super Express TV
- Dzień Dobry TVN
- Polskie Radio 1
- Polskie Radio 4
- Radio Eska
- RMF
- RMF24
- Tele Tydzień
- Polska The Times
- Rzeczpospolita
- Gazeta Wyborcza
- Spotkania z Zabytkami
- Onet Rano Kuźniar LIVE
- Onet.pl
- Wp.pl
- NaTemat.pl
- Ttg.com.pl
- Culture.pl
- Wiara.pl
- inwestycje.pl
- Rajdy24
- Fotospacery.pl
- SwiatRolnika.inf

Muzeum Zamoyskich na blogach internetowych:

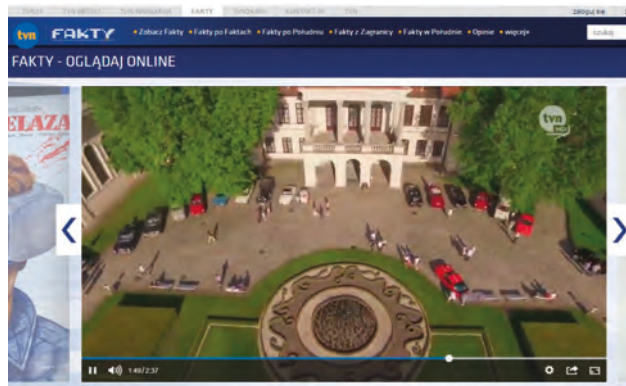
- Zmień Perspektywę
- Vaseline Glass Collectors
- Spotkania z Zabytkami
- Lubelskie Travel
- Eko Turystyka
- Dwory Pałace Zamki
- Borys Art
- Agroturystyka

Muzeum Zamoyskich w mediach regionalnych:

- TVP Lublin – 23 materiały
- Radio Lublin – 24 materiały
- Katolickie Radio Zamość
- Dziennik Wschodni – 19 materiałów
- Lubartów24 – 20 materiałów
- Kurier Lubelski – 12 materiałów
- Przegląd Lubartowski – 8 materiałów
- Lublin112 – 9 materiałów
- Wspólnota Lubartowska – 6 materiałów
- Gość Lubelski – 4 materiały
- Gazeta Wyborcza Lublin
- Nasze Miasto
- Lubartowiak
- Słowo Podlasia
- Tuba Lubartowa

Coś dla ciała i coś dla ducha przygotowali pracownicy z Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. Jak w każdy majowy weekend przeżywa obłożenie turystów. W Kozłówce zabrano aby to był wyjątkowy weekend. Były pokazy sprzętu ratowniczego, ale również kulinarne manewry i zjazd akordeonistów z całego kraju.

W Kozłówce było skocznie i ludowo. A to za sprawą ogólnopolskiego Zjazdu Akordeonistów. Instrument cieszy się niesłabnącą popularnością, dlatego muzyków nie brakowało.

Promocja w mediach: fakty.tvn24.pl, kurierlubelski.pl, lublin.tvp.pl

Udostępnianie zespołu pałacowo-parkowego

Udostępnianie przestrzeni muzealnych do zwiedzania oraz na konferencje, warsztaty, koncerty, sesje fotograficzne.

Udostępnianie ekspozycji muzealnych turystom krajowym i zagranicznym, indywidualnym i grupom zorganizowanym, przedstawicielom sceny politycznej, artystom, ludziom świata nauki i kultury, oficjalnym delegacjom polskim i za-

granicznym, m.in. z Uzbekistanu, Ukrainy, Belgii, Armenii, Peru, Litwy, Węgier, Chin, Rosji, Łotwy, a także przedstawicielom 32 ambasad akredytowanych w Polsce w ramach wizyty korpusu dyplomatycznego na Lubelszczyźnie.

Korpus Dyplomatyczny w Kozłowie – fotorelację z wizyty na Lubelszczyźnie, 6–8 października, przedstawiono w okolicznościowej publikacji, wydanej przez Urząd Wojewódzki w Lublinie

Na przełomie września i października w muzeum przebywała Inka Zamoyska, najmłodsza córka ostatnich właścicieli dóbr kozłowieckich, mieszkająca obecnie w Stanach Zjednoczonych

4 maja gościliśmy Ambasadora Armenii Jego Ekscelencję Edgara Ghazaryana wraz z delegacją władz samorządowych z Kuro-wa, gdzie znajduje się grób księdza Grzegorza Piramowicza, wybitnego filozofa oświecenia pochodzenia ormiańskiego

21 czerwca Muzeum Zamoyskich w Kozłówce odwiedził Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Salvatore Pennacchio Nuncjusz Apostolski w Polsce. Towarzyszył mu Ksiądz Arcybiskup Stanisław Budzik, Metropolita Lubelski

Umożliwianie zwiedzania ekspozycji muzealnych osobom z dysfunkcjami, dzieciom specjalnej troski, emerytom i rencistom (w tym: Caritas, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Program Razem z Ukrainą, Wspólnota Polska).

Na potrzeby osób niepełnosprawnych ruchowo zakupiono lekki wózek inwalidzki, przeznaczony do poruszania się po ekspozycji pałacowej.

Udostępnienie zespołu pałacowo-parkowego studentom Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej do przeprowadzenia pleneru rysunkowego pod kierunkiem dr. inż. arch. Mirosława Orzechowskiego. Grupie towarzyszyła dr inż. arch. Monika Neff, dziekan Wydziału Architektury.

W ramach współpracy muzeum z Katolickim Uniwersyteciem Lubelskim udostępnienie wnętrz studentom i profesorom z USA w ramach Uniwersytetu Otwartego KUL.

Udostępnianie obiektów i terenów muzealnych instytucjom, organizacjom i stowarzyszeniom na sesje naukowe, sympozja, posiedzenia, koncerty i imprezy charytatywne oraz organizacja towarzyszących im imprez rekreacyjnych.

Dyrektor Anna Fic-Lazor z pracownikami i studentami Politechniki Warszawskiej – uczestnikami pleneru plastycznego

Udostępnianie zespołu pałacowo-parkowego

Muzeum gościło uczestników m.in.:

- konferencji wydziałów prawa uniwersytetów ELPIS,
- międzynarodowej konferencji naukowej PPAM,
- Konferencji Rektorów Uczelni Technicznych,
- Lata Polonijnego 2017,
- Wojewódzkiej Rady Towarzystw Regionalnych,
- programu „Seniorzy z Iskrą”,
- Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych,
- Święta Roweru,

W Kozłowie odbyły się m.in.:

- posiedzenie Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie,
- koncert „Operetki czar”,
- Święto Parków Krajobrazowych Województwa Lubelskiego.

Udostępnianie zespołu pałacowo-parkowego dla potrzeb telewizji, wytwórni filmowych, agencji reklamowych itp. W Kozłowie m.in. wykonano zdjęcia do kalendarza Warsztatu Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Siedleckiej w Parczewie, nagrano teledysk lubelskiego zespołu rapowego „Zakon”, jeden z odcinków vloga historycznego „Historia bez cenzury” czy programu telewizyjnego „Rolnik szuka żony”.

Udostępnianie kaplicy pałacowej na cele religijne – odbyło się w niej 15 ceremonii ślubnych. We wnętrzach pałacowych często realizowano fotograficzne sesje ślubne.

Uczestnicy Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych

Zespół „Zakon” – nagranie teledysku

Kalendarz WTC Caritas Parczew 2018

„Historia bez cenzury”

„Rolnik szuka żony”

W oparciu o nową strategię muzeum systematycznie rozszerza swoją ofertę dla koneserów i pasjonatów. Głównym założeniem jest nawiązywanie do postaci związanych z kozłowieckim pałacem poprzez organizację wydarzeń odnoszących się do zajęć i zainteresowań przywoływanych bohaterów z rodziny Zamoyskich.

NOWE PROPOZYCJE

Sportowa Kozłówka

Pierwsza w ponad 70-letniej historii muzeum impreza „Sportowa Kozłówka”, która odbyła się 19 sierpnia, zainaugurowała nowy muzealny cykl wydarzeń. Nawiązuje on do przedwojennych sportowych tradycji Kozłówki, związanych z Towarzystwem Gimnastycznym „Sokół”, którego prezesem w latach 1924–1936 był Adam Zamoyski, II ordynat kozłowiecki. Dzięki zaangażowaniu rodziny Zamoyskich Kozłówka stała się znany ośrodkiem rozwoju kultury fizycznej, kształtowania ludzkich charakterów i postaw społecznych.

Podczas rodzinnego pikniku przybyli goście mogli spotkać przedstawicieli różnych dyscyplin i wraz z nimi pograć np. w piłkę nożną, siatkówkę, bule, futbol amerykański, baseball czy lacrosse. Nie zabrakło także pokazów tanecznych, zmagani drużynowych, gier i zabaw dla najmłodszych, konkursów i wielu niespodzianek.

Celem imprezy było rozwijanie sprawności ruchowej, kształtowanie postawy prozdrowotnej, pozytywnych cech charakteru, wdrażanie do czynnego wypoczynku oraz do współdziałania w grupie, promowanie sportu jako aktywnego wypoczynku oraz zasad fair play, szacunku i tolerancji.

Kuchnia hrabiego

We współpracy z IBB Grand Hotel Lublinianka i Restauracją BelEtage zrealizowane zostały cztery odcinki programu kulinarnego „Kuchnia hrabiego”, emitowane na muzealnym kanale YouTube, które miały ponad 2400 wyświetleń.

W scenerii zespołu pałacowo-parkowego znakomici kucharze prezentowali przepisy i przygotowywali tradycyjne polskie potrawy.

W czterech kolejnych odcinkach zostały przygotowane:

- comber z królika w boczku z sałatką z włoskiej kapusty, zielonym puree i chipsami z buraka,
- zupa rybna,
- kotleciki jagnięce z kostką, w sosie wiśniowo-jeżynowym, z grillowanymi ziemniaczkami, figą i duszonym szpinakiem,
- kaczka smażona i pieczona z sosem żurawinowym, gruszką, jabłkiem i kopytkami.

Sportowa Kozłówka

Sportowa Kozłówka dla najmłodszych

„Kuchnia hrabiego” – comber z królika

Inne formy działalności kulturalnej

Zwiedzanie z duchami

W dwa listopadowe wieczory turyści mieli możliwość zwiedzania wnętrz pałacowych w szczególnej formie i oprawie „z dreszczykiem”. Zaaranżowane inscenizacje przywoływały tragiczne postacie z rodu Zamoyskich i ich dramatyczne historie.

IMPREZY CYKLICZNE

Spotkanie opłatkowe

14 stycznia odbyło się spotkanie opłatkowe pracowników muzeum i członków Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Zamoyskich w Kozłówce. Gościem honorowym był biskup Józef Wróbel. Wydarzeniu towarzyszył koncert Stanisława Soyki.

Słow Art Day

Muzeum Zamoyskich w Kozłówce od kilku już lat uczestniczy w akcji Słow Art Day. Tegoroczny Dzień Wolnej Sztuki (22 kwietnia) obchodzony był pod hasłem „Ej, przeleciał ptaszek” – w nawiązaniu do muzealnych wystaw czasowych („Orły, sokoły... w obiektywie”, „Chwał ćwik! Żywa tradycja sokolnictwa”). Dzięki tej akcji turyści mieli możliwość zapoznać się z wybranymi dziełami sztuki dokładnie i bez pośpiechu.

Zwiedzanie z duchami

Spotkanie opłatkowe

Plansze do Słow Art Day

Mundurowa Majówka

W dniach 1–2 maja na terenie Muzeum Zamoyskich w Kozłowie odbyła się Mundurowa Majówka.

Podczas imprezy Ochotnicze Straże Pożarne z gminy Kamionka prezentowały sprzęt strażacki oraz pokaz możliwości bojowych strażaków.

Funkcjonariusze z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie oraz Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie oprócz prezentacji pojazdów policyjnych prowadzili wykłady o bezpieczeństwie drogowym oraz gry i zabawy dla najmłodszych.

Dodatkowe atrakcje – pokaz rekonstrukcji historycznych oraz festiwal kuchni polowych – przygotowały zaprzyjaźnione z muzeum: Stowarzyszenie Historyczne „Ćwieki” ze Starościna oraz Stowarzyszenie „Sąsiedzi” z Lubartowa. Oprawę muzyczną wydarzenia zapewnił II Ogólnopolski Złot Akordeonistów.

Mundurowa Majówka

Noc Muzeów

20 maja, w tradycyjną Noc Muzeów, turyści w towarzystwie dam i kawalerów w strojach z epoki mogli zwiedzać wnętrza pałacowe z wystawą „Magia uranowego szkła” oraz Galerię Sztuki Socrealizmu.

Wieczornemu zwiedzaniu towarzyszył Konkurs Elegancji Pojazdów Zabytkowych, biorących udział w Rajdzie Lubelskim organizowanym przez Automobilklub Lubelski.

W Nocy Muzeów w Kozłowie wzięło udział prawie 4800 gości.

Noc Muzeów

Lubelskie Dni Kultury Łowieckiej

25 czerwca na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Kozłowie odbyły się V Lubelskie Dni Kultury Łowieckiej, organizowane wspólnie z Zarządem Okręgowym Polskiego Związku Łowieckiego w Lublinie.

Uroczystości rozpoczęły się Mszą św. hubertowską odprawioną w pałacowej kaplicy, w muzycznej oprawie zespołu sygnalistów. Wśród licznych atrakcji, przygotowanych dla uczestników, były m.in. pokazy psów ras myśliwskich, inscenizacja „Jak dawniej polowano na Lubelszczyźnie” i degustacja potraw z dziczyzny.

Podczas uroczystości Klub Kolekcjonera i Kultury Łowieckiej Polskiego Związku Łowieckiego świętował 45-lecie powstania. Jubileusz podkreślony został okolicznościową wystawą prezentowaną w Teatralni zespołu pałacowego.

V Lubelskie Dni Kultury Łowieckiej

Inne formy działalności kulturalnej

Imieniny Róży i Anieli

Kolejna edycja wydarzenia poświęconego paniom Zamoyskim (17 lipca). Aniela była żoną pierwszego ordynata na Kozłowie, Róża – matką drugiego ordynata.

Obie były m.in. miłośniczkami kwiatów, dlatego też imprezie towarzyszył konkurs „Nazwij różę swoim imieniem”. Konkursowy post na Facebooku trafił do 10 000 odbiorców.

Nadesłano 50 propozycji imion, z których, drogą losowania, wybrano 20. Laureaci mogli na jeden rok nadać różę z kozłowieckiego rozarium wybrane przez siebie imię.

Annowanie

Muzeum aktywnie włączyło się także w „Annowanie”, czyli VI Złot Anek, imprezę organizowaną w Lubartowie przez Burmistrza Miasta i Parafię św. Anny (23 lipca).

Dyrektor Anna Fic-Lazor promowała Muzeum Zamoyskich materiałami reklamowymi, gadżetami i tańcem – nawiązując do postaci Anny z Mycielskich Zamoyskiej, matki pierwszego ordynata, która posiadała wiele talentów, a w tym dar muzyczny i plastyczny.

Narodowe Czytanie

Po raz kolejny muzeum brało też udział w ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania pod Honorowym Patronatem Pary Prezydenckiej (2 września).

Tematem przewodnim IV edycji był dramat Stanisława Wyspiańskiego „Wesele”. W bogatym programie imprezy znalazły się m.in. pokazy teatralne dzieci i młodzieży z Zespołu Szkół w Kamionce, występy muzyczne oraz atrakcje przygotowane przez Stowarzyszenie Chorażów Zamku w Zawieprzycach: warsztaty gastronomiczne, prezentacja scenek rodzajowych w strojach z epoki, gry i zabawy dla dzieci.

Land Art Park Festival 2017

W ramach obchodów 25. Europejskich Dni Dziedzictwa 4 września rozpoczął się „II Land Art Park Festival Kozłowska – Lubartów”, zorganizowany po raz kolejny z inicjatywy lubartowskiego florysty Marcina Jabłońskiego, we współpracy z Urzędem Miasta Lubartów i Fundacją „Trzy talenty”.

W Kozłowie swoje prace wykonali i prezentowali floryści z siedmiu krajów: Anastasia Bezruchko (Rosja), Matteo Biasson (Włochy), Mark Antony Haden Ford i Rebecca

„Nazwij różę swoim imieniem”

Annowanie w Lubartowie

Narodowe Czytanie

Ford (Anglia), Marijus Gvildys (Litwa), Ivan Novotny (Słowacja), Attila Pokorny (Rumunia), a z Polski – Rafał Eret, Bartłomiej Karwacki, Sławomir Matyjaszewski i Marcin Jabłoński.

Ideą przewodnią festiwalu jest sztuka wychodząca w naturalną przestrzeń wprost na spotkanie i bezpośrednią konfrontację z widzem, zmieniająca sposób postrzegania przyrody i sztuki. Założeniem festiwalu było ukazanie publiczności tego typu działań, zaprezentowanie procesu twórczego, a także zwrócenie uwagi na ekologiczne podejście do życia i poszanowanie natury.

Dzieła z naturalnych surowców, wykonane w ramach Land Artu, pozostaną w kozłowieckim parku, dopóki pozwoli im na to aura.

Finał festiwalu odbył się 9 września, a uświetnił go koncert muzyki andyjskiej w wykonaniu zespołu „Pankharita” z Zamościa.

Polska Zobacz Więcej

„Polska Zobacz Więcej – weekend za pół ceny” to projekt Polskiej Organizacji Turystycznej, w którym Muzeum Zamojskich uczestniczy od początku jego istnienia.

W ramach akcji w dniach 7–8 października wprowadzone zostały specjalne rabaty na bilety wstępu do Powozowni i na wystawę czasową „Pejzaż z Wisłą w tle” (z 5 zł na 2 zł).

Dzień Otwartych Drzwi

Zorganizowany 6 listopada z okazji 73. rocznicy powstania muzeum. W tym dniu można było zwiedzać nieodpłatnie i bez ograniczeń czasowych wszystkie ekspozycje – Pałac z wystawą Magia Uranowego Szkła, Kaplicę z Pokojem Księdza Stefana Wyszyńskiego oraz Galerię Sztuki Socrealizmu, gdzie przygotowano wystawę przywołującą wystrój mieszkania w późnym PRL-u.

Szczególną atrakcją wydarzenia był fotel słynnego projektanta Carla Bugattiego, jeden z nielicznych jego mebli znajdujących się w zbiorach polskich muzeów. Syn Carla, Ettore, był twórcą słynnej marki samochodów.

Na dziedzińcu goście mogli raczyć się smakołykami z kuchni polowej oraz, dzięki uprzejmości 4. Skrzydła Szkoły Lotnictwa z Dębina, zamienić się na chwilę w pilota odrzutowca. Wydarzeniu towarzyszyły melodie wygrywane na akordeonach.

W tym dniu ekspozycje muzeum zwiedziło 9 800 osób, co jest nowym rekordem frekwencji w muzeum.

Land Art Park Festival

Dzień Otwartych Drzwi

Dzień Otwartych Drzwi – fotel Bugattiego

Z Kozłówką bezpieczniej

Muzeum Zamoyskich aktywnie uczestniczyło w akcjach kampanii profilaktyczno-edukacyjnej kierowanej do uczestników ruchu drogowego, organizowanej przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie we współpracy z Wojewódzkim Pogotowiem Ratunkowym oraz Inspekcją Transportu Ruchu Drogowego.

Podczas czterech akcji (7 kwietnia, 12 sierpnia, 21 września, 19 listopada) funkcjonariusze i ratownicy zachęcali kierowców do prawidłowych i bezpiecznych zachowań na drodze. Dla osób chętnych przygotowano także szybki kurs z zakresu pierwszej pomocy – zasad postępowania na miejscu zdarzenia. Każdy kierowca, który wzorowo przeszedł kontrolę lub wziął udział w instruktażu, został uhonorowany muzealnymi gadżetami i wejściówką-zaproszeniem do zwiedzania Kozłówki.

Z Kozłówką bezpieczniej

Karma wraca

We współpracy z Wolontariatem Schroniska dla Psów w Nowodworze odbyła się druga edycja akcji, która ma na celu wsparcie lokalnych podmiotów zajmujących się opieką nad bezdomnymi zwierzętami, w tym schroniska w Nowodworze (7 km od Kozłówki).

Ostatniego dnia sezonu (3 grudnia) każdy zwiedzający, który przekazał dary dla czworonogów, otrzymał promocyjną wejściówkę do pałacu. W ciągu pięciu godzin funkcjonowania muzeum udało się zebrać 1200 kg darów – była to przede wszystkim różnorodna karma, ale także koce, legowiska, smycze, obroże, dwie budy, a także zabawki i „smakołyki”.

Karma wraca

19 ha parku, 3 530 m alejek, 4 100 m² żywopłotów i szpalerów, 1 600 krzewów róż, 15 700 kwiatów rabatowych.

Pielęgnacja 17 ha trawników, parterów, polan, terenu przed bramą główną, tzw. „gwiazdy”, oraz rowów okalających zespół pałacowo-parkowy

- 22-krotne koszenie trawników w ogrodzie francuskim o powierzchni 27 413 m²
- 2-krotne koszenie polan ogrodowych, runa parkowego o powierzchni 62 964 m²,
- 2-krotne koszenie „gwiazdy” o powierzchni 17 274 m²,
- koszenie rowu okalającego od strony południowej,
- nawożenie nawozami mineralnymi i organicznymi oraz azotowymi,
- wałowanie mechaniczne,
- napowietrzanie,
- nawadnianie.

Prace ogrodowe

Pielęgnacja alejek parkowych

- odchwaszczanie i wałowanie 1 470 mb alejek żwirowych oraz 2 060 mb alejek o nawierzchni z mączki dolomitowej.

Zabiegi pielęgnacyjne przy krzewach i żywopłotach

- wiosenne odkrycie roślin zabezpieczonych na zimę,
- cięcia formujące i odmładzające przy około 100 krzewach iglastych (żywotniki, jałowce, cisy),
- strzyżenie żywopłotów i szpalerów – 1 000 m² lip, 3 100 m² bukszpanu, buku i grabu
- cięcie pnączy i krzewów ozdobnych,
- uzupełniające nasadzenia bukszpanu, barwinka i berberysów, odchwaszczanie żywopłotów,
- zabezpieczenie roślin przed zimą przez założenie siatek, agrowłókniny, konstrukcji ochraniających tuje.

Zabezpieczanie roślin przed zimą

Prace porządkowe w parku

- usuwanie skutków wichur, usuwanie spadłych gałęzi oraz suchych konarów z drzew przy alejach parkowych,
- wiosenne i jesienne grabienie i wywiezienie zeschniętych liści z powierzchni 50 000 m² parku,
- grabienie i spalanie opadłych liści kasztanowców zaatakowanych szkodnikiem *Cameraria ohridella* (141 drzew),
- formowanie koron młodych drzew (buki, lipy),
- uzupełnianie nasadzeń drzew i krzewów,
- usuwanie samosiewów, wycinka 24 drzew zgodnie z pozwoleniem Wojewódzkiego Lubelskiego Konserwatora Zabytków.

Zabiegi leczniczo-pielęgnacyjne przy 25 drzewach

- cięcia fitosanitarne i korygujące, wymiana wiązań linowych. Prace wykonała firma usługowa z Lublina ze środków finansowych pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Lublinie.

Pielęgnacja 762 m² rabat z roślinami ozdobnymi

- wiosenne przycinanie róż rabatowych w części francuskiej, w rozarium, rozgarnięcie kopczyków – 1 600 szt., uzupełnienie nasadzeń róż rabatowych w ogrodzie francuskim,
- odchwaszczanie rabat kwiatowych oraz ogrodu produkcyjnego o powierzchni 2 500 m², spulchnianie ziemi wokół roślin,
- usuwanie przekwitłych kwiatostanów róż oraz innych kwiatów na dziedzińcu i w ogrodzie francuskim,
- wykonanie oprysków chemicznych przeciwko chorobom grzybowym i szkodnikom roślin ozdobnych, róż, bukszpanu (po cięciu),
- wykonanie oprysków herbicydami przeciwko chwastom dwu- i jednoliściennym,
- nawożenie i nawadnianie rabat kwiatowych i ogrodu produkcyjnego,
- nawiezienie około 30 m³ ziemi ogrodniczej na rabaty kwiatowe,
- pielęgnacja ogrodu bylinowego o powierzchni 336 m².

Hodowla roślin ozdobnych

- pielęgnacja szkółki drzew i krzewów ozdobnych,
- wyprodukowanie 11 500 sadzonek kwiatów jedno- i dwuletnich (kanna, heliotrop, begonia, starzec, szalwia, lawenda, pelargonie, lobelia, niecierpek),
- wysadzenie roślin w rabaty na dziedzińcu, w ogrodzie francuskim i przed budynkiem teatralnym,
- wyprodukowanie 4 500 sadzonek bratków i wymiana nasadzeń w rabatach na dziedzińcu,

Cięcia fitosanitarne

Jesienne nasadzenia bratków

- produkcja kwiatów w ogrodzie gospodarczym i w tunelu foliowym (180 m²) na potrzeby ekspozycji muzealnych,
- nadzór nad poprawnym funkcjonowaniem ogrzewania w szklarni i tunelach foliowych, w których uprawiane są rośliny do dekoracji ekspozycji muzealnych oraz do wysadzania na rabaty,
- wykonywanie kompozycji kwiatowych do pomieszczeń ekspozycyjnych; bukiety z kwiatów ciętych własnej produkcji, utrzymane w stylu właściwym dla danej ekspozycji, układano dwa razy w tygodniu; w ciągu sezonu wykonano około 1000 kompozycji.

Inne prace

- stała opieka nad ptakami ozdobnymi – pawiami i bażantami,
- czyszczenie budek lęgowych,
- przygotowanie kompostu do zasilania drzew oraz do przygotowania podłoża ogrodniczych,
- ręczne usuwanie trawicy z trawników w ogrodzie francuskim i na dziedzińcu,
- odchwaszczanie kostki granitowej na dziedzińcu,
- odkurzanie dziedzińca, terenu przed bramą główną, wjazdu na parking, wokół pałacu (raz w tygodniu w okresie letnim),
- odśnieżanie dróg komunikacyjnych i ciągów pieszych,
- przegląd i naprawa instalacji automatycznego nawadniania (firma zewnętrzna),
- remont urządzeń na placu zabaw,
- bieżąca konserwacja i naprawa sprzętu i maszyn ogrodniczych,
- przygotowanie drewnianych elementów do wymiany w pergolach w ogródku za kordegardą północną,
- czyszczenie i malowanie ławek parkowych (130), zabezpieczenie na okres zimy ławek i koszy na śmieci (86),
- rozbudowa parku maszynowego – zakup dwóch dmuchaw do liści,
- modernizacja oświetlenia w parku.

Inwentaryzacja parku

W ramach kontynuowania współpracy z Wyższą Szkołą Ekologii i Zarządzania w Warszawie studenci Wydziału

Architektury Krajobrazu, podczas praktyk, zinwentaryzowali 225 drzew w południowo-wschodniej części parku.

W ramach praktyk studentów WSEiZ powstały też projekty nasadzeń w ogrodzie francuskim

SYSTEMY ZABEZPIECZEŃ

Przeprowadzono przeglądy techniczne systemów alarmowych przeciwpożarowych oraz antywłamaniowych. Bieżące usterki systemów były usuwane we własnym zakresie bądź przez pracownika specjalistycznego firmy zewnętrznej.

Dokończono montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej w części magazynowej na piętrze kordegardy północnej.

W ramach współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Lubartowie przeprowadzono oględziny na terenie zespołu pałacowo-parkowego, mające na celu ustalenie tras dojazdu wozów bojowych na wypadek pożaru.

Pracownicy WSO uczestniczyli w pięciu konwojach eksponatów wypożyczonych na wystawy czasowe.

DOSKONALENIE SPRAWNOŚCI OPERACYJNEJ

Turniej Muzealnych Drużyn Wewnętrznych Służb Ochrony

15 września w Kozłówcze odbył się II Ogólnopolski Turniej Drużyn Muzealnych Wewnętrznych Służb Ochrony o puchar Dyrektora Muzeum Zamoyskich.

W turnieju wzięło udział 5 ekip z różnych regionów Polski. Uczestnicy mieli za zadanie wykazać się wiedzą na temat muzeów uczestniczących w konkursie, teoretyczną i praktyczną sprawnością w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz umiejętnościami strzeleckimi.

Zwycięzcą została ekipa z Zamku Królewskiego w Warszawie, drugie miejsce przypadło strażnikom z Muzeum Zamoyskich w Kozłówcze, a trzecie – z Muzeum Łazienek Królewskich. Gratulacje należą się też drużynom z Muzeum-Zamku w Łańcucie i Muzeum Auschwitz.

Organizatorem zawodów było Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Zamoyskich w Kozłówcze, a partnerem imprezy – Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów z Warszawy.

Uczestnicy i organizatorzy II Ogólnopolskiego Turnieju Drużyn Muzealnych Wewnętrznych Służb Ochrony

Zawody w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej

Ćwiczenia ewakuacyjne i przeciwpożarowe

18 września na terenie zespołu pałacowo-parkowego przeprowadzono testową ewakuację osób i zabytkowych muzealiów.

Manewry, odbywające się w budynku pałacu, miały na celu sprawdzenie koordynacji działań poszczególnych zespołów wykorzystywanych do zabezpieczania i transportu eksponatów.

Ćwiczenia przeciwpożarowe przeprowadzono na terenie parku, z użyciem różnego typu gaśnic, będących na wyposażeniu muzeum.

Ćwiczenia przeciwpożarowe

79 urządzeń pracujących w sieci, 3 serwery, 6 systemów zarządzania bazami danych, 11 baz danych, 30 aplikacji, 2,47 TB archiwum fotograficznego, 1,14 TB archiwum prac.

Utrzymywano w ciągłości pracy sprzęt, systemy operacyjne i aplikacje, m.in.: przeprowadzano diagnostykę, aktualizacje, modyfikacje, reinstalacje, konfiguracje oraz instalacje poprawek systemów operacyjnych (Windows Small Business Server 2003, Windows Small Business Server 2008, Windows 7, Windows Vista, Windows 10, Android) oraz aplikacji (MONA, Sage Symfonia, Iksoris, Novus, Płatnik, aplikacje do obsługi podpisów elektronicznych).

Administrowano siecią lokalną, gdzie konfigurowano uprawnienia sieciowe dla użytkowników (usługa Active Directory) oraz aplikacji (m.in. ROGER i DPE, XChronos, Iksoris, Mona).

Zakupiono i zmodernizowano sprzęt komputerowy oraz przygotowano go do pracy: 6 komputerów, 2 laptopy, 6 zasilaczy awaryjnych, oprogramowanie antywirusowe.

Przygotowano do pracy (konfiguracja i instalacja oprogramowania użytkowego) sprzęt komputerowy na stanowiskach: Administracja, Kasa1, Konserwacja, Zamówienia Publiczne, Dyrektor, Przewodnicy, IT2, Galeria2, Elektryk.

Wykonywano diagnostykę uszkodzeń i naprawę sprzętu komputerowego (kamery IP, urządzenia sieci lokalnej i sieci internet, drukarki, switchy, palmtopy, jednostka centralna stanowiska Kasa1, drukarka fiskalna) oraz prace związane z awarią serwera (wymiana uszkodzonych dysków, ponowna instalacja systemu, instalacja podzespołów).

Prowadzono profilaktykę antywirusową obejmującą aktualizację oprogramowania oraz usuwanie złośliwego oprogramowania.

Wykonywano i archiwizowano kopie zapasowe baz danych systemów pracujących w muzeum: system muzealny Mona, System Zarządzania Sage Symfonia, X-Chronos, Strażnik-1, Roger, KABA, Płatnik, e-Pefron, System Kadrowo-Płacowy, METEO. Archiwizowano dane na nośnikach CD i DVD.

Uruchomiono platformę do przesyłania sprawozdań do urzędów skarbowych i zaktualizowano podpisy kwalifikowane elektroniczne.

Prowadzono portal internetowy muzeum i Biuletynu Informacji Publicznej, uruchomiono usługę ePUB muzeum na portalu liboi.lubelskie.pl.

Archiwizowano i tagowano fotografie archiwalne oraz bieżące. Przygotowywano materiał fotograficzny do udostępnienia na potrzeby własne oraz innych instytucji i osób.

Opracowywano projekty oraz przygotowywano do druku wydawnictwa muzealne oraz wydruki wielkoformatowe do wystaw czasowych, materiały dla sponsorów i materiały promocyjne. Przygotowano 4 prezentacje multimedialne na potrzeby muzeum.

Do Archiwum Zakładowego muzeum przekazano 77 jednostek archiwalnych Kat. B.

KANCELARIA

Przygotowywano aktualizacje i zmiany do aktów normatywnych muzeum oraz dokumenty organizacyjne (upoważnienia, grafiki, harmonogramy, rejestr umów).

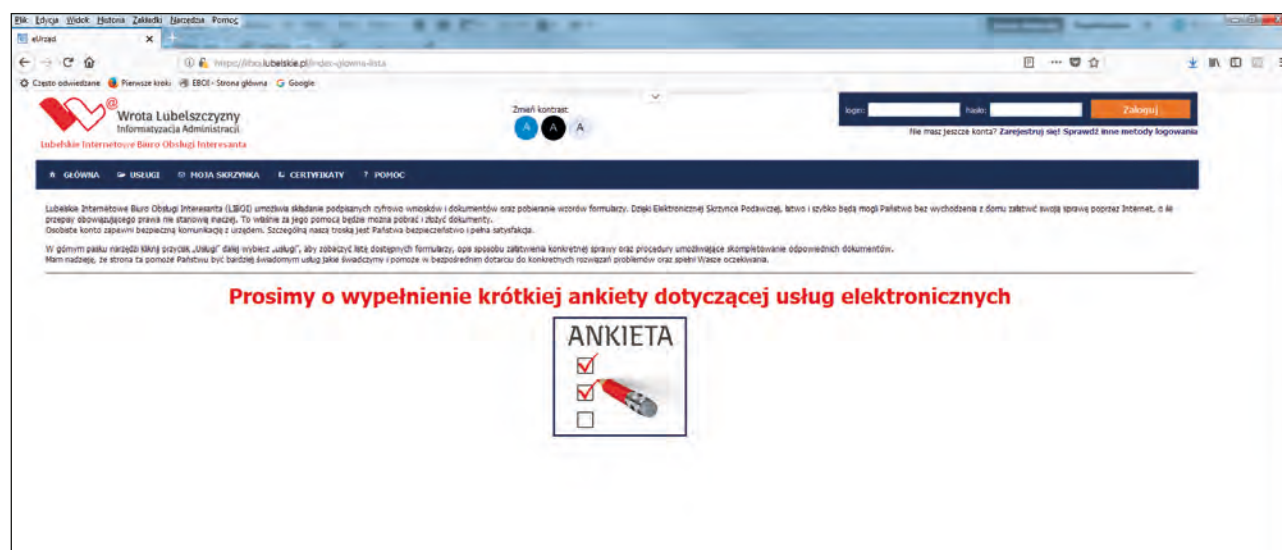
Administrowano stroną internetową muzeum, siecią telefoniczną, ewidencjonowano korespondencję i aktualizowano bazę adresową.

Współorganizowano i obsługiowano spotkania, imprezy i wydarzenia muzealne.

Zaopatrywano w materiały i sprzęt biurowy wszystkie działy muzeum.

Wykonywano tłumaczenia tekstów, korespondencji oraz korekty (język angielski).

Opracowano materiały i dokumenty dotyczące: zmiany dostawcy usług telefonicznych, informacji dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie dot. kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w muzeum w 2016 roku, umów zawartych i obowiązujących w 2016 roku dla potrzeb Zastępcy Dyrektora, wpisu do 32 Edycji Who's Who dotyczącego zasobów biblioteki muzeum, firm konsultingowych dla potrzeb wniosku aplikacyjnego POLiS wraz z opracowaniem materiałów dla firmy KPPM Doradztwo.

Lubelskie Internetowe Biuro Obsługi Interesanta – platforma do obsługi korespondencji z petentami

ARCHIWUM ZAKŁADOWE

Przygotowano do Archiwum Państwowego w Lublinie sprawozdanie z działalności archiwum zakładowego w 2016 roku oraz prowadzono korespondencję w sprawie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Przyjęto do Archiwum Zakładowego akta, dla których upłynął okres przechowywania w komórkach organizacyjnych:

Pracowni Informatycznej (19 jednostek archiwalnych kat. B), Wewnętrznej Służby Ochrony (22 jednostek archiwalnych kat. B), Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomiczno-Administracyjnych (36 jednostek archiwalnych kat. B).

Porządkowano ewidencję Archiwum Zakładowego i udostępniano akta.

4 487 778,17 zł przychodów. **Poprawa infrastruktury oraz zakup wyposażenia dla prowadzenia działalności kulturalnej w Muzeum Zamoyskich w Kozłowie.**

Przychody muzeum to **4 487 778,17 zł**. Złożyły się na nie:

2 725 530,00 zł – dotacja podmiotowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie

1 734 748,17 zł – przychody muzeum, w tym:

1 213 402,03 zł – ze sprzedaży biletów wstępu
117 055,29 zł – z wynajmu lokali i pokoi gościnnych
90 509,44 zł – z udostępnienia parkingu

174 108,85 zł – dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację programów operacyjnych, w tym:

131 388,49 zł – na przebudowę oczyszczalni ścieków wraz z przyłączem
13 748,00 zł – na częściowe wykonanie przebudowy ogrodzenia zespołu
28 972,36 zł – na zakup komputerów

152 088,49 zł – dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, w tym:

124 588,49 zł – na przebudowę oczyszczalni ścieków wraz z przyłączem
25 000,00 zł – na rewaloryzację, pielęgnację i ochronę zabytkowego parku
2 500,00 zł – na wydanie zeszytu edukacyjnego na temat „Kształtowanie krajobrazu założenia parkowo – ogrodowego Muzeum Zamoyskich w Kozłowie”

126 817,56 zł – dotacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie na wykonanie projektów wykonawczych, szczegółowej specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, wykonania przedmiarów robót i kosztorysów inwestorskich do zadania „Przebudowa, rewitalizacja i konserwacja budynków zespołu pałacowo-parkowego w Kozłowie z adaptacją na cele kulturowe i turystyczne (dwie oficyny, stajnia, teatralnia)”.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH UMÓW Z ORGANIZACJAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I SAMORZĄDOWEJ

Poprawa infrastruktury oraz zakup wyposażenia dla prowadzenia działalności kulturalnej w Muzeum Zamoyskich w Kozłowie

Całkowity koszt zadania wyniósł **330 583,43 zł netto**, w tym dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: **180 000 zł**.

PRZEBUDOWA FRAGMENTU OGRODZENIA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO

Zadanie obejmowało prace na odcinku 13,74 mb we wschodniej części parku. Po wcześniejszym demontażu, wykonano nowe ławy fundamentowe, mur i słupy, pokryte dachówką. W ogrodzeniu osadzono kutą bramę z furką, pozyskaną z Muzeum Wsi Lubelskiej, a pochodzącą z dawnego pałacu Zamoyskich w Różance.

Wykonawca zadania został wybrany w trybie zaproszenia do składania ofert, nadzór inwestorski – w drodze negocjacji.

Realizacja 20 czerwca – 31 sierpnia 2017 roku.

Koszt całkowity wyniósł 14 727,64 zł, w tym dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 13 748,00 zł.

Fragment ogrodzenia z bramą po remoncie

PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW WRAZ Z PRZYŁĄCZEM

Istniejąca od ponad 30 lat oczyszczalnia ścieków z powodu przestarzałej konstrukcji, wyeksploatowanego systemu napowietrzania, dużej energochłonności, ogólnie bardzo złego stanu technicznego nie nadawała się do dalszej eksploatacji. Istniało ryzyko, że oczyszczalnia przestanie pracować, a nie było innego rozwiązania odprowadzania ścieków w zespole pałacowo-parkowym w Kozłowie, który rokrocznie odwiedza ponad 250 000 turystów.

Zakres prac obejmował demontaż istniejącej oczyszczalni, montaż nowej kontenerowej w miejscu poprzedniej w sposób niezakłócający charakteru zabytkowego parku (roboty ziemne, montaż reaktora oczyszczalni), wykonanie przyłącza grawitacyjnego (roboty ziemne, roboty odwodnieniowe, roboty montażowe instalacyjne w wykopie, roboty elektryczne przepompowni i reaktora, próby szczelności i buforowanie ścieków), roboty wykończeniowe.

Zastosowana technologia opiera się na procesie niskoobciążonego osadu czynnego o przedłużonym czasie napowietrzania z biologicznym usuwaniem związków biogenych i wykorzystaniem filtracji ścieków na osadzie czynnym w strefie separacji.

Wykonawca zadania został wybrany w drodze przetargu nieograniczonego, nadzór inwestorski – w drodze negocjacji.

Realizacja 11 lipca – 19 października 2017 roku.

Koszt całkowity wyniósł 255 976,98 zł, w tym:
dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 131 388,49 zł,
dofinansowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – 124 588,49 zł.

Instalacja nowej oczyszczalni ścieków

ZAKUP SPRZĘTU I SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH

Ponieważ znaczna część sprzętu i oprogramowania znajdującego się na wyposażeniu muzeum była przestarzała, występowały awarie oraz zakłócenia w normalnej pracy, w ramach zadania zakupiono na potrzeby działalności kulturalnej:

- trzy zestawy obejmujące komputer z systemem operacyjnym umożliwiającym współpracę z usługą Active Directory, oprogramowanie biurowe, antywirusowe i firewall, monitor, klawiaturę, mysz i zasilacz awaryjny,
- jeden zestaw z laptopem graficznym wyposażonym w system operacyjny umożliwiającym współpracę z usługą Active Directory, oraz oprogramowaniem biurowym, antywirusowym i firewall,
- dwa zestawy obejmujące komputer graficzny wyposażony w system operacyjny umożliwiający współpracę z usługą Active Directory, oprogramowanie biurowe, antywirusowe i firewall, klawiaturę i mysz.

Dla usprawnienia obsługi biurowej oraz w celu poprawy cyberbezpieczeństwa zakupiono:

- zestaw obejmujący komputer wyposażony w system operacyjny umożliwiający współpracę z usługą Active Directory, oprogramowanie biurowe, antywirusowe i firewall, monitor, klawiaturę, mysz oraz zasilacz awaryjny,
- zestaw obejmujący laptop wyposażony w system operacyjny umożliwiający współpracę z usługą Active Directory, system monitorowania mediów energetycznych e-Dialog oraz oprogramowanie antywirusowe i firewall.

Realizacja zakupów poprzedzona została wyborem dostawców w trybie zapytania o cenę. Realizacja lipiec / sierpień 2017 roku.

Koszt całkowity wyniósł 49 055,79 zł, w tym: dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 28 972,36 zł.

Dodatkowo na potrzeby działalności biurowej z własnych środków zakupiono 2 drukarki wielofunkcyjne i drukarkę do biletów wstępu.

Rewaloryzacja zieleni

W ramach rewaloryzacji zabytkowego parku Muzeum Zamoyskich w Kozłowie wykonano zabiegi leczniczo-pielęgnacyjne przy 25 drzewach.

Całkowity koszt zadania wyniósł 121 919 zł netto, w tym dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – 25 000 zł.

Wydanie zeszytu edukacyjnego

Wydanie publikacji w formie zeszytu edukacyjnego „Kształtowanie krajobrazu założenia parkowo-ogrodowego Muzeum Zamoyskich w Kozłowie”.

Całkowity koszt zadania wyniósł 5 847,20 zł netto, w tym: dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – 2 500 zł.

INNE DZIAŁANIA

Modernizacja oświetlenia

W parku oraz przed bramą główną odnowiono 20 stalowych słupów oświetleniowych oraz zamontowano na nich nowe, stylizowane, oprawy oświetleniowe.

Realizacja zakupów poprzedzona została wyborem dostawców w trybie zapytania o cenę.

Zadanie zrealizowane zostało ze środków własnych muzeum.

18 grudnia 2017 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu „Przebudowa, rewitalizacja i konserwacja budynków zespołu pałacowo-parkowego w Kozłowie (dwie oficyny, stajnia, teatralnia) z adaptacją na cele kulturowe i turystyczne”.

Złożenie wniosku w trybie konkursowym do Działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, (nr POIS.08.01.00-00-0016/17) nastąpiło 2 maja 2017 roku. Poprzedziło je:

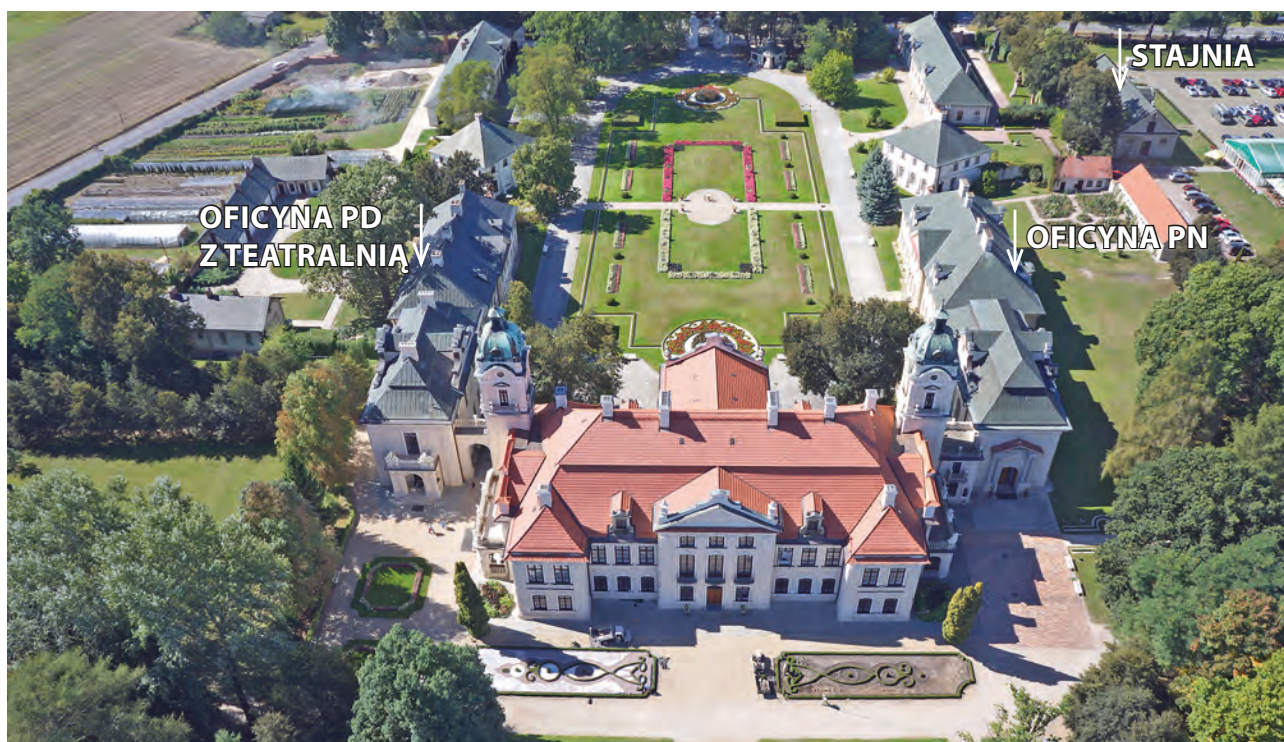
- wykonanie audytów energetycznych budynków zespołu pałacowo-parkowego: oficyny północnej, oficyny południowej i teatralni oraz stajni,
- nadzór nad przygotowaniem wielobranżowej dokumentacji technicznej, sporządzenie raportu, odbiór kompletnej, pełnobranżowej dokumentacji technicznej wykonanej przez firmę Marta Pinkiewicz-Woźniakowska Pracownia Rewaloryzacji Architektury „Nowy Zamek”,
- przeprowadzenie badań rynkowych (analiza popytu bieżącego i przyszłego), opracowanie raportów oraz wsparcie eksperckie dla planowanych działań kulturowych,
- opracowanie koncepcji kulturowej przez pracowników muzeum, obejmującej przygotowanie scenariuszy nowych wystaw stałych, oferty edukacyjno-warsztatowej, dodatkowych działań kulturowych, propozycji zagospodarowania poszczególnych obiektów do działalności naukowej, edukacyjnej, wystawienniczej i obsługi klienta,

- wykonanie kompletnego studium wykonalności oraz sporządzenie wniosku aplikacyjnego wraz z załącznikami o dofinansowanie projektu (wybór wykonawców, do realizacji powyższych działań został poprzedzony oszacowaniem wartości zamówienia poprzez badanie rynku, po czym zastosowano tryb zaproszenia do składania ofert).

Projekt obejmuje wykonanie robót budowlano-konserwatorskich i instalacyjnych przy czterech budynkach, adaptację części dwóch budynków na kotłownię, wprowadzenie pomp ciepła, zagospodarowanie terenu, a także zakup kompletnego wyposażenia. Realizacja projektu pozwoli na wdrożenie w muzeum przygotowanej nowoczesnej oferty kulturalno-edukacyjnej.

Główne cele opracowanego programu kulturowo-edukacyjnego:

- podniesienie jakości uczestnictwa w kulturze oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w kulturze,
- edukacja kulturalna lokalnych mieszkańców, ale także turystów krajowych i zagranicznych, m.in. poprzez wzrost świadomości kulturowej na temat okresu historii, który stanowi o dziedzictwie muzeum,

Oficyna południowa z Teatralnią

Oficyna północna

Stajnia

- wzrost kompetencji kulturowych i kreatywności społeczeństwa,
- aktywizacja środowiska lokalnej społeczności oraz turystów,
- wypracowanie mechanizmów ułatwiających w instytucji kultury prowadzenie efektywnego dialogu społecznego.

Planowane efekty realizacji projektu:

Udostępnienie nowej przestrzeni do prowadzenia działalności kulturalnej, obecnie w większości nieużytkowanej z uwagi na bardzo zły stan techniczny. Po zakończeniu inwestycji łączna powierzchnia użytkowa obiektów objętych projektem wyniesie 2 534,86 m², w tym zupełnie nowa przestrzeń na cele kulturalne to 2 174,60 m², (85,79%).

Działania kulturalne i edukacyjne, planowane w wyremontowanych obiektach, nawiązujące do wartości obecnych w środowisku ziemian i arystokracji zestawione zostaną ze sztuką z lat 1949–1955, przedstawiającą socjalistyczną rzeczywistość. W ten sposób będziemy kształtować u odwiedzających muzeum świadomość historyczną oraz odpowiedzialność za kulturę.

Udostępniona nowa infrastruktura zostanie przeznaczona na nowe wystawy stałe: Socrealizm. Galeria Sztuki,

Rodzinny album, Lapidarium, wystawę multimedialną z makietą, a także magazyny studyjne muzealiów, pracownię naukowe, bibliotekę, archiwum oraz centrum obsługi klienta (kasy, informacja, sklepik muzealny, pokój dla dzieci, „pokój zagadek”, kawiarnia).

Oferta kulturalna obejmie cykle działań, m.in. w ramach projektu „Akademia kozłowiecka”, podczas których realizowane będą wykłady, spotkania, zajęcia praktyczne – warsztaty, kursy, pokazy, prezentacje różnorodnych wystaw z pokazami technik plastycznych i możliwością ich wypróbowania przez publiczność.

W sali widowiskowo-wystawienniczej będzie możliwość organizowania koncertów, przeglądów, kursów muzycznych, a także wystawiania przedstawień teatralnych, zarówno profesjonalnych, jak i amatorskich, m.in. we współpracy z mieszkańcami gminy, powiatu czy województwa.

W specjalnie urządzonych atelier zostaną stworzone warunki pracy twórczej dla artystów profesjonalnych i amatorów, naukowców, badaczy itp.

Rozszerzeniu ulegnie oferta zajęć edukacyjnych i warsztatów związanych tematycznie z charakterem zbiorów muzeum, a także z problematyką organizowanych wystaw czasowych, skierowana do różnych grup wiekowych, zawodowych i społecznych.

Katastrofalny stan budynków przed remontem

Przeciętne zatrudnienie w Muzeum Zamoyskich w Kozłówce wynosiło 54 osoby, w tym 3 osoby w dyrekcji, 11 osób w działalności podstawowej, 9 osób w administracji, 17 osób w dziale gospodarczym i 14 osób w Wewnętrznej Służbie Ochrony.

DZIAŁ ZATRUDNIENIA I PŁAC

Kontynuowanie współpracy z Urzędem Pracy w zakresie racjonalnego zatrudniania pracowników z uwzględnieniem sezonowości pracy. Na podstawie umowy na organizację stażu dla osób bezrobotnych 7 osób odbywało go w muzeum przy obsłudze ruchu turystycznego.

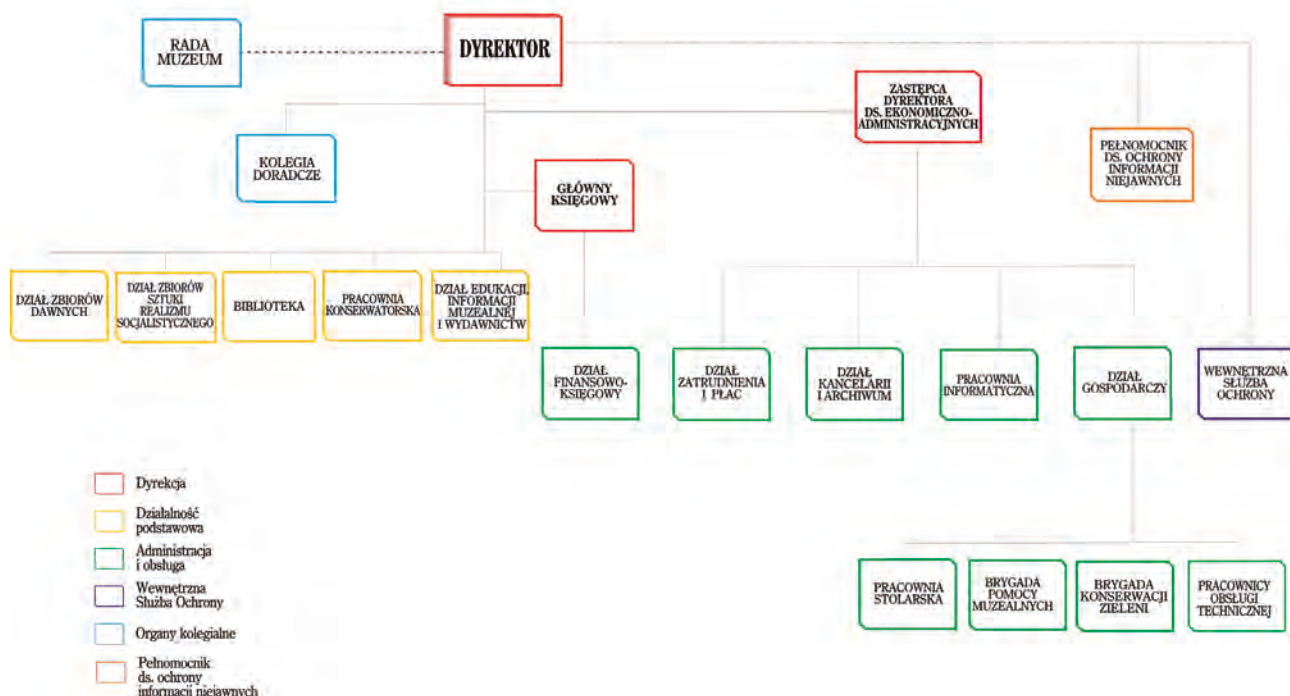
Opracowywanie dokumentacji pracowniczej, m.in.: akta i ewidencja osobowa, umowy o pracę, wynagrodzenia (system kadrowo-płacowy SAFO 2000), sprawozdania z zakresu zatrudnienia i wynagradzania do GUS oraz PFRON.

Prowadzenie dokumentacji w zakresie ubezpieczenia społecznego oraz spraw z zakresu zaopatrzenia emerytalnego pracowników.

Naliczanie oraz odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych. Przekazywanie pracownikom informacji o wysokości pobranej zaliczki na podatek dochodowy oraz informacji o wysokości składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne odprowadzonych do ZUS.

Elektroniczna ewidencja czasu pracy (system XChronos). Przedkładanie dyrektorowi muzeum wniosków w zakresie dyscypliny pracy, prowadzenie spraw związanych z odpowiedzialnością służbową i dyscyplinarną pracowników.

Właściwa realizacja przepisów dotyczących doskonalenia zawodowego pracowników oraz organizacja okresowych szkoleń w zakresie BHP.

Schemat organizacyjny Muzeum Zamoyskich w Kozłówce